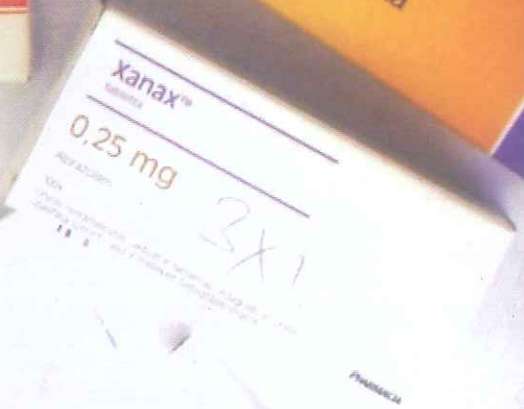
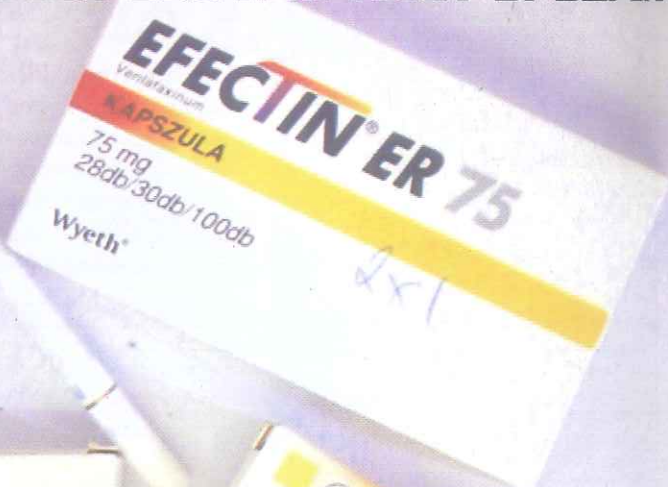

Confabula

A PTE ÁOK HALLGATÓI LAPJA
2003-2004. II. FÉLÉV 3. SZÁM

Vizsgaidőszak

De Novo...

CONFABULA

A Pécsi Tudományegyetem
Általános Orvostudományi
Karának hallgatói lapja

Főszerkesztő
Muzsek Zsófia
zso@irj.hu

Felelős szerkesztő
Prépost Eszter
pRp@maffia.hu

Olvasó szerkesztő
Solymos Andor
Váncsodi József

Tördelő szerkesztő
Szukits Sándor
zipacna@freemail.hu

Problemsolver
Hornyák Árpád

Munkatársaink

Lőcsei Zoltán
Markó Lajos
Nagy Csaba
Tinku Dóra
Varga Ágnes
Zubán Dániel Rafael

Megjelenés időpontja:
2004. május

Szerkesztőség címe:
7624 Pécs, Szigeti út 12.
Diákiroda, Confabula
Tel: (72)536-000/1541
fax: (72)536-111

E-mail elérhetőség:
confabula@webmail.hu

Megjelenik 1300 példányban

Készült a Pécsi Tudományegyetem
Általános Orvosi Kar nyomdájában

Tisztelt Olvasó!

Ez a vizsgaidőszak is elérkezett végül. Ilyenkor mindenki kicsit begubószik, olykor azonban megerősödnek a baráti kapcsolatok, fokozódik az összetartás (jegyzetcsere stb.). Egy kedves sms, egy hívás gyógyír lehet a meggyötört lélek számára.

Mi is igyekeztünk szívünk legjavát nyújtani Nektek. Mikor már nem bírjátok cénával, lazításként jól jöhet egy kicsit más témájú olvasnivaló. Figyelmetekbe ajánlom - kalandozásként - az *Erdélyi Mozaik* című cikket, *Könyvajánlónkat*, vagy a *Gastro-oldalt*. Ne feledkeztek el viccgyűjteményünkről sem! Augusztusra ne hagyjatok vizsgát, inkább menjetek a Balatonra (újra van benne víz, és gyönyörű) vagy más hangulatos, szép helyre! Tartsatok ki! Isten áldjon Titeket! Szeptemberben és a Gólyatáborban újra találkozunk!

-solymos-

Tartalom:

EGYETEM

A medicina halhatatlan legendái	3.
Bemutakozik a Gyógyszerészhallgatók Egyesülete	6.
HuMSIRC oldal	7.
Májussunk át!	20.
Szarvasűző 2004	22.

KULTÚRA

Erdélyi mozaik	8.
Könyvajánló	11.
Fülhöz szóló ajánlatok	12.
Múvi Kritix	14.
Gastro-oldal	18.
Egy- és Kétpercesek	23.
Havinovella	26.

MIEGYMÁS

Szerkesztői levél	24.
Re: Szerkesztői levél	25.

A Medicina halhatatlan legendái

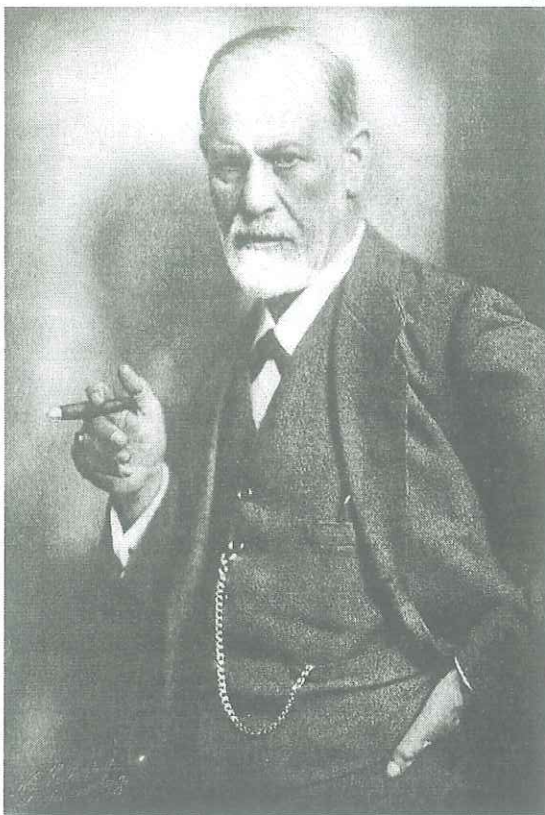
A PSZICHIÁTRIA ATYJA

Sigmund Freud nevét mindenki ismeri. Életművét bemutatni nem könnyű vállalkozás, hiszen nem egy bizonyos dolgot fedezett fel, mint a legtöbb tudós, hanem az orvostudomány egy olyan területét forradalmasította, melyet korábban misztikus homály övezett. Munkásságával lerakta a modern pszichológia, pszichiátria és pszichoterápia alapköveit, majd tanítványai és követői – a mesterrel sokszor szembeállva – folytatták életművét, létrehozva a mai pszichológia legkülönbözőbb irányzatait.

1856. május 6-án született a morvaországi Freibergben (Příbor), a mai Csehszlovákia egy kis városában, *Sigismund Schlomo Freud* néven, zsidó szülők gyermekeként. Apjának családja hosszú ideig a Rajna mellett, Kölnben élt a XIV-XV. században, majd egy zsidóüldözés miatt kelet felé menekült, és a XIX. században Litvániából Galicián át vándorolt vissza a német Ausztriába.

Négy éves korában került Bécsbe, ott végezte összes iskoláját. Hét éven át volt a gimnázium legjobb tanulója. Rendkívül szegényes anyagi körülmények között élték. Apja mégis arra biztatta, hogy pályaválasztásában kizárólag vágyait kövesse. Fiatal éveiben, de később sem tanúsított különösebb érdeklődést az orvosi hivatás vagy tevékenység iránt. Tudásvágya inkább irányult az emberi viszonylatok felé, mintsem a természet tárgyait, törvényeire. Alighogy megtanult olvasni, már korán

elmélyedt a Bibliában, mely hatással volt későbbi érdeklődésének irányára. Érdekes, hogy mégsem vált különösebben vallásossá, a vallást inkább egyfajta kulturális járuléknak tekintette. Nagy hatást gyakorolt rá egy nálánál idősebb gimnazistatársának, Heinrich Braun-nak barátsága, aki később ismert szociálpolitikus lett. Erősen vonzották Darwin elméletei is. Talán részben ennek köszönhető, hogy végül mégis az orvosi pálya mellett döntött.

1873-ban iratkozott be az egyetemre, ahol sok csalódás érte. Zsidó származása miatt rendkívül sokszor szenvedett negatív diszkriminációtól, sérelemtől. Már első egyetemi éveiben úgy gondolta, hogy több tudományos szakon nem vár rá siker. *Ernst Brücke* élettani laboratóriumában talált végül megnyugvást, ahol bekapcsolódott az idegrendszer szövettanával kapcsolatos kutatómunkába. A tulajdonképpen orvosi szakok – kivéve az elmekörtant – nem vonzották. Orvosi tanulmányait elég felületesen végezte, s így csak meglehetősen kevéssel, 1881-ben avatták doktorrá. 1882-ben Brücke arra intette, hogy rossz anyagi helyzetére való tekintettel adja fel az elméleti pályát, és forduljon a biztosabb megélhetést nyújtó klinikum irányába. Ezzel otthagyta az élettani laboratóriumot, és belépett a bécsi kórházba, az *Allgemeines Krankenhaus*-ba, mint gyakornok, majd alorvossá lépett elő. Valamelyest hű maradt előző munkaköréhez. Brücke laboratóriumában a legalacsonyabbrendű halak gerincvelőjének vizsgálatával foglalkozott, majd új munkahelyén az ember központi idegrendszerének vizsgálatára tért át, s kizárólag a nyúltvelőt választotta kutatási tárgyul.

Kifejlődött benne a hajlam, hogy kizárólag egy tárgynak és egy problémának szentelje magát, amiért később egyoldalúnak ítéltetett. Kisebb munkái a nyúltagy rostlefutásairól és magvairól kivívták a neves neuroanatómus *Ludwig Edinger* elismerését. *Theodor Meynert* lehetséges tanszéki utódjának szemelte ki, azonban Freud ezen feladat elől kitért. Elkezdett az idegbajok tanulmányozásával foglalkozni. Ezt a külön szakmát akkoriban Bécsben még kevésbé művelték, a beteganyag a különböző belgyógyászati osztályokon volt elszórva, így részben saját magát kellett kiképeznie. 1885 tavaszán szövettani és klinikai munkái alapján elnyerte a docentúrát, mint ideggyógyász, ezután Brücke ajánlására ösztöndíjat kapott Párizsba ez év őszén. Belépett a *Salpêtrière*-be, a híres, *Charcot* által vezetett párizsi ideggyógyintézetbe, mint ösztöndíjas gyakornok. Eleinte nem túl sok figyelemre méltatták, egyike volt a sok ott futkározó idegennek. Majd vállalkozott *Charcot* egyik munkájának franciából németre való fordítására, amitől kezdve *Charcot* elfogadta, kollégának tekintette. Párizsban nagy hatással voltak rá a hisztériával kapcsolatos vizsgálatok. Bécsbe való visszatérését követően *Kassowitz*, aki a gyermekkórház vezetője volt, egy gyermekneurológiai osztályt hozott létre Freud számára. 1886 őszén Bécsben telepedett le, és feleségül vette *Martha Bernays*-t, aki több mint négy éve várt rá egy távoli városban. 1884-ben tanulmányozta a kokain élettani hatásait, és az ő ötlete volt a beteg szemén helyi érzéstelenítőként való használata. Ezen munkáját magánéleti okokból (házasság) nem tudta befejezni, így egyik barátja, *Carl Koller* vonult be úgy a tudomány történetébe, mint a kokain előidézte helyi érzéstelenítés felfedezője, Freud helyett.

1886-ban a *Gesellschaft der Ärzte*-ban (Bécsi Orvosi Társaság) referált a *Charcot*-nál tanultakról. A nagy tekintélyek azonban nem fogadták el az általa hozott újdonságokat. Freud ezek után visszavonult mind az akadémiai, mind az egyesületi élettől. A *Gesellschaft der Ärzte*-t soha többé nem kereste fel.

Ettől kezdve az idegbetegek kezelésének szentelte idejét. Therápiás fegyvertárában ekkor még csak két eszköz volt: az *elektrotherápia* és a *hipnózis*. 1886-1891 között alig végzett tudományos tevékenységet. Új hivatásába mélyedt bele, hogy biztosítani tudja az anyagi feltételeket maga és egyre növekvő családja számára. 1891-ben jelent meg első munkája, dr. *Oskar Rie*-vel kollaborációban, a gyermekek agybénulásáról. Ugyanebben az évben jelent meg *Az afázia értelmezése*.

1895-ben megjelent *Josef Breuerrel* közös könyve, a *Tanulmányok a hisztériáról*. A pszichoanalízis története tulajdonképpen *Breuer* egyik híressé vált betegével kezdődött, aki gyengéden szeretett apjának ápolása közben betegedett meg. Mikor *Breuer* átvette kezelését,

a görcsös bénulások, gátlások és lelki zavarok tarka képét produkálta. Egy véletlen megfigyelés vezetett aztán ahhoz a felismeréshez, hogy a beteget ettől a tudatzavarától meg lehet szabadítani, ha sikerül rávenni arra, hogy szavakban adjon kifejezést annak az indulattelt fantáziának, amely éppen akkor uralkodott rajta. *Breuer* mély hipnózisba ejtette betegét és rávette, hogy meséljen arról, ami a szívét nyomja. Az derült ki, hogy minden tünete visszavezethető azokra a mély benyomásokra, melyeket a beteg apa ápolása közben élt át. Apja betegágynál rendszeresen el kellett nyomnia valamely gondolatát vagy indulatát, és ennek helyében jelentkeztek később a tünetek. Ha azonban hipnózis állapotában egy ilyen helyzetre visszaemlékezett, és az annak idején elnyomott lelki folyamatot utólag, felszabadult indulattal végigélhette, a tünetek végleg elmúltak. Ezzel a technikával, és fáradságos munkával sikerült *Breuernek* betegét meggyógyítania. *Freud* e módszerrel éveken keresztül kezelt hisztériás betegeket, így nagy tapasztalatra tett szert. A *Tanulmányok a hisztériáról* tárgyi tartalma tulajdonképpen *Breuer* szellemi tulajdona, azonban ennek elméletének kidolgozása már főleg *Freud* érdeme. *Breuer* módszerét *katarzisz*nak nevezte, melynek lényege a tévútra lépett és megrekedt indulatok normális irányba terelése és *lereagáltatása*.

Freud a következő években ráébredt a *katarzisz* hiányosságaira, és megkezdte a *pszichoanalízis elméletének* kidolgozását. Tőle származnak az alábbi fogalmak: *elfojtás*, *tudattalan*, *libidó*, *Ödipusz-komplexus*, *kasztrációs szorongás*, *péniszirigység* stb. Az elfojtásokról szóló tan a neurózisok megértésének alappillére lett. A gyógyítás célja itt már nem a hamis utakra tévedt indulat „lereagáltatása”, hanem az elfojtások leleplezése és kritikával való felcserélése. E vizsgálati és gyógyító eljárást nevezte pszichoanalízisnek. Az elfojtások leleplezésének egyik eszköze a *szabad asszociáció* lett a hipnózis helyett. Személyiségelméletében igen nagy szerep jut a szexualitásnak (már a korai gyermekkorban is). Részben ez volt az oka annak, amiért tanait sokan heves indulatokkal és ellenérzéssel fogadták, hiszen ezen elmélet az emberiség egyik legerősebb előítéletével ütközött, miszerint a „gyermek legyen „ártatlan”, nemi vágyaktól érintetlen, az „érzékiség” démonával való küzdelem csak a pubertás viharos idejében zúduljon reá”. Elméletének fő vázát az adja, hogy az ösztönök (*id*), melyek mielőbbi kielégülésre törekednek folyamatos konfliktusban állnak az énnel (*ego*) valamint a felettes énnel (*superego*).

1900-ban jelenik meg egyik legjelentősebb műve az *Álomsfejtés*, melynek lényege, hogy álmaink nem mások, mint elfojtott vágyaink rejtett beteljesülései, és az álom

egy kompromisszum az elfojtott ösztönrezdület kielégülésre törekvése és az énben működő cenzúrázó hatalom ellenállása között. Azt a folyamatot, mely az álomcenzúra közreműködésével átvezeti a lappangó gondolatokat a nyílt álomtartalomba, álommunkának nevezi, mely kitűnő példája a lelkiélet mélyebb, tudattalan rétegei működésének, mely az általunk ismert rendes gondolkodási folyamatoktól lényegesen különbözik. Sok ősi vonás is mutatkozik benne, például a túlnyomóan *szexuális jelképezés (szimbolika)*, melyet a szellemi tevékenység egyéb területein szintén meg lehet találni. 1909-ben Worcesterben (USA), a Clark University-n előadássorozatot tartott, melynek címe: *Öt előadás a pszichoanalízisről*. Ezt követően az Egyesült Államokban hallatlan népszerűségnek örvendett, míg Európában továbbra is „kita-gadott” maradt. *Az Ősvalami és az Én (1923)* című munkájában a személyiséget három részre: az *ösztönénre (id)*, *énre (ego)* és *felettes énrre (superego)* osztja fel. További jelentősebb művei: *A mindennapi élet pszichopathológiája (1904)*. *A vics és viszonya a tudattalanhoz (1905)*. *A pszichés történések két elvének megfogalmazásai (1911)*. *Totem és tabu (1912)*. *A pszichoanalitikai mozgalom története (1914)*. *Három értekezés a szexualitásról (1915)*. *Az elfojtás (1915)*. *A tudattalan (1915)*. *Ösztön és ösztönsors (1915)*. *Gyász és melankólia (1917)*. *Tömegpszichológia és énanalízis (1921)*. *A halálösztön és az életösztönök (1921)*. *A pszichoanalízis rövid vázlata (1924)*. *Önéletrajz (1925)*. *Ellenállás a pszichoanalízissel szemben (1925)*. *Gátlás, tünet és szorongás (1926)*.

Egy illúzió jövője (1927). *Rossz közérzet a kultúrában (1930)*.

Az egyetemen uralkodó antiszemitizmus ellenére 1902-ben Bécsben professzori kinevezést kapott, s elkezdte maga köré gyűjteni a tanítványokat. Így született meg a *Bécsi Pszichoanalitikai Társaság (1908)*, majd a *Nemzetközi Pszichoanalitikai Társaság (1910)*, amelynek Adler és Jung is tagja volt. 1923-ban szájrákot állapítottak meg nála, mely az évek során elszívott töménytelen mennyiségű szivar következménye volt. A következő tizenhat évben több mint harminc műtétet végeztek rajta, hogy valamelyest féken tartsák betegségét. 1930-ban Goethedíjat kapott, s csak ekkor kezdett csenedesedni a munkásságát érő nyilvános támadások sorozata. 1933-ban Hitler betiltotta a pszichoanalízist, majd Auszria német megszállása után, 1938-ban családjával *Hampstead-be (London)* emigrált. Útlevelét is elkobozták. Roosevelttel amerikai elnök, és a nemzetközi tudós közösség segítségével sikerült Angliába menekülnie. Itt jelent meg utolsó műve, a *Mózes és az egyistenhit (1938)*. Utolsó éveiben a rák egyre inkább elhatalmasodott rajta, rengeteget szenvedett. 1939. május 23-án hunyt el Londonban, miután halálos adag morfiumot kért orvosától. Legfőbb követői és tanítványai, akikkel sokszor heves vitába keveredett: *Carl Gustav Jung, Alfred Adler, Ferenczi Sándor*. Lánya, *Anna Freud* a gyermek-pszichoanalízis megalapítója szintén Londonban halt meg 1982-ben

-Solymos Andor-
solymosa@medstud.pote.hu

A jogász haldoklik a Belgyógyászati Klinikán. Meglátogatja a legjobb barátja. Mikor belép a kórterembe, látja, hogy a nagy beteg éppen a Bibliát lapozgatja.

-Hát te meg mit csinálsz? - kérdi tőle.

-Joghézagok után kutatok.

Egy ember elmegy az ügyvédi irodába, jogi tanácsadásra.

-Jó napot kívánok, ügyvéd úr! Jogi kérdésekben szeretném a segítségét kérni.

-Üdvözlöm, ennek semmi akadálya.

-Mennyibe fog ez nekem kerülni?

-Az attól függ, nálam egy kérdés 150 ezer Ft+ÁFA.

Na de kérem, nem gondolja, hogy ez egy kicsit arcátlanság?

-Nem. És mi lenne a harmadik kérdése?

Kérem, csak addig vizsgáztasson, amíg a kettes megvan!

- kéri a hallgató.

Már egy órája vizsgázik, amikor a tanár megszólal:

- Na, adja ide az indexét, kolléga. Megvan a kettes.

- Phüüü. De nehezen ment!

- Azt meghiszem - így a tanár - fél órája még a jelesnél voltunk.

Bemutatózik a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete

Mit kell tudni az Egyesületről?

A Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete 1992 óta létezik, 2000 óta pedig közhasznú szervezet.

Egyesületünk tagja a Nemzetközi Gyógyszerészhallgatói Szövetségnek és az Európai Gyógyszerészhallgatói Egyesületnek.

Támogatóink körében tudhatjuk a Magyar Gyógyszerész Kamarát, a Magyar Gyógyszerészeti Társaságot, a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaságot, a Magán-gyógyszerészek Országos Szövetségét, a Pharma Tours Kft.-t, az EGIS Gyógyszergyár Rt.-t és a Semmelweis Egyetemet.

Ki lehet tag?

Minden Magyarországon tanuló gyógyszerészhallgató tagja lehet az egyesületnek, ha szeptemberben benyújtja a vezetőségnek a kitöltött tagfelvételi kérelmet, valamint befizeti a tagdíjat. A tagdíj jelenleg ezer forint egy tanévre.

Mivel foglalkozik az egyesület?

Az egyesület szervez egészségügyi kampányokat, aminek keretében a 2003. évi AIDS ellenes Világnap alkalmából óvszerkiállítás, valamint tájékoztató kérdőívet állítottunk össze, a gyógyszerészi hivatást népszerűsítő kampányt szerveztünk, aminek keretében tagjaink középiskolákban mesélnek arról, hogy miért jó gyógyszerésznek lenni és teadélutánokat, ahol a

gyógyszerészhallgatók a gyógyszerészet különböző területein kiemelkedő szakembereket hallgathatnak egy csésze tea és sütemények mellett.

Ezeket kívül az Egyesület külföldi nyári szakmai gyakorlatokat is szervez.

Mit kell tudni a cseregyakorlatokról?

A cseregyakorlatokra csak az egyesület tagjai jelentkezhetnek, amennyiben már legalább másodévesek. A cseregyakorlatokat az egyesület a Nemzetközi Gyógyszerészhallgatói Szövetséggel közösen szervezi, hazánkon kívül 45 ország együttműködésében. Egyesületünk évek óta világszerte a rendelkezésünkre álló jelentkezési lapok számát tekintve. A 2002/03-as tanévben 53 magyar gyógyszerészhallgató kapta meg a lehetőséget, hogy a cseregyakorlatra jelentkezzen, közülük 47 jutott ki külföldre. A 2003/04-es tanévben szintén 53 hallgató kapott lehetőséget a jelentkezésre, közülük már most áprilisban biztos helye van 36 hallgatónak.

Ha megtetszett az egyesület, keresd szeptemberben tagfelvételi kérelmünket, vagy ha nem találsz, kérj egyet a ginagal@vnet.hu e-mail címen!

Gál Georgina, titkár
Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete

HUMSIRC oldal

MERT MÁŠ FILMKLUB

A Magyar Orvostanhallgatók Egyesületének (MOE-PHB) Mentálhigiénés csoportja, bár nem új ötlettel (mert manapság szinte minden egyetemi kar egy-egy filmklubot tudhat magáénak), de mégiscsak új témában kezd neki a tavasznak.

A 'Hibátlanok' című filmmel indult útjára a *Mert Más* nevezetű, újdonsült filmklub (2004. 04.22.), melynek alapvető célja az olyan, többnyire egészségügyi témájú filmek vetítése, melyek valamennyire megmozgatják a néző gondolatait, megérintenek és elgondolkodtatnak. A film után, – lehetőség szerint – szakemberek segítségével egy kisebb beszélgetésben, akár különböző szemléletű

emberek is kifejthetik véleményüket a film által bemutatott kép-gondolatokkal kapcsolatban. A vetítések után állandó beszélgető partnerünk *Deák Anita* pszichológus. Öröm számunkra, hogy vendégeink között tudhatjuk a Helyi Bizottságunkkal több éve baráti viszonyban lévő Ápolásvezetés jeles tagjait, valamint az Egészségügyi Főiskoláról jelen lévő kedves érdeklődőket.

A második előadás ('Beszélj hozzám' 2004.05.06.) után, a vizsgaidőszak viharfelhői miatt ideiglenesen berekesztjük a klubot, de szeptembertől új erőre kapva várunk minden kedves érdeklődőt!

Téged is várunk a filmvetítésekre!

Márton Balázs

Közérdekű

KARI SZAKMAI CSEREGYAKORLAT

Megpályázható országok:

Martin (Szlovákia) 1 hónap, 2 fő
Izhevsk (Oroszország) 1 hónap, 3 fő
Kolozsvár (Románia) 1 hónap, 3 fő

Pályázhatnak:

PTE ÁOK ÁOSZ III. – VI. éves hallgatói

A pályázat tartalmazza:

- Pályázati űrlap
- Motivációs levél
- Szakmai önéletrajz (lehetőleg amerikai típusú)
- Az utolsó 4 félév index másolata

- Nyelvtudás igazolás
  - Tudományos tevékenység és TDK munka igazolása
- Az elbírálás alapját a tudományos tevékenység, a tanulmányi átlag, a nyelvtudás valamint az egyéb szakmai és közösségi tevékenység képi.

A pályázat beadásának helye:

PTE ÁOK Diákiroda (Szigeti út 12.)
Beadási határidő:

Folyamatos

V. ÉVESEK FIGYELEM!

6 hetes németországi sebészet gyakorlat
Bergisch Gladbachban

2005. 01. 21-től 2005. 03. 05-ig
és
2005. 04. 16-tól 2005. 05. 28-ig

Feltétel a kielégítő német nyelvismeret
Jelentkezés a Diákirodán

Erdélyi mozrik

I. RÉSZ

Erdélyről bármit is röviden írni egyenlő a csóddal. Amiért mégiscsak felvállalom, kedves olvasó, az az, hogy igen közel áll hozzám. És – bármilyen meglepő – mindnyájunkhoz. Sokan jártatok már bizonyára Székelyföldön, a Hargitában; talán egy-két olyan hegyet is meghódítottatok, ami alkalmadtán menedékkül szolgált bármily veszedelem elől a székely falvak lakóinak. Ha csak ennyi volt a kirándulások, most csalódnotok kell. Erdély egy annyira sokszínű tájegység, annyi látnivalóval, hogy ha csak a többségében magyarulakta helyekre látogatunk el, a valódi varázsát vesszük el utunknak.

Erdély népei és története

Erdély alatt, a történelmi Erdélyen (Erdély-medence) kívül, későbbiekben, az Alföld keleti szejletét (a Partiumot) és a Bánságot is értem. Ez kb. 103 ezer km²-nyi területet ölel magába. A magyarok megjelenése előtt a területen dákok éltek,

akiket a rómaiak leigáztak. A rövid ideig tartó római uralom alatt azonban nem tudták átvenni a latin nyelvet, nyilván azért sem, mert viszonylag kevés római maradt a területen. A dákok után egyetlen dák eredetű helységnév sem maradt. A románok valószínűleg a mai Albánia területéről érkezhettek, és a XIII. sz. környékén jelentek meg. Vezetőik a kenézek voltak, akik többsége elmagyarosodott. A magyar honfoglalás idején Erdély a bolgár birodalom tartománya volt, valószínűleg

délszlávok népesítették be. A magyar királyság idején, a XII. sz. közepén Erdélybe szászokat telepítettek. Ők teljesen önálló közigazgatást teremtettek. A határ menti vidékek védelme a székelyek (külön nemzet!) feladata volt. Előbb Erdélyi Vajdaság, majd – 1570-től közjogi helyzetét a speyeri szerződés rendezte – Erdélyi Fejedelemség lett a neve. A magyar szabadságharc idején a román és a szász lakosság császári támogatással a magyarok és székelyek ellen fordult. 1848 Erdélyben tehát polgárháborút jelentett. 1867-től Erdély ismét a Monarchia, így Magyarország része. A vármegyei közigazgatás bevezetésével a székely és szász székek megszűntek. A Monarchia összeomlása után 1918. dec.

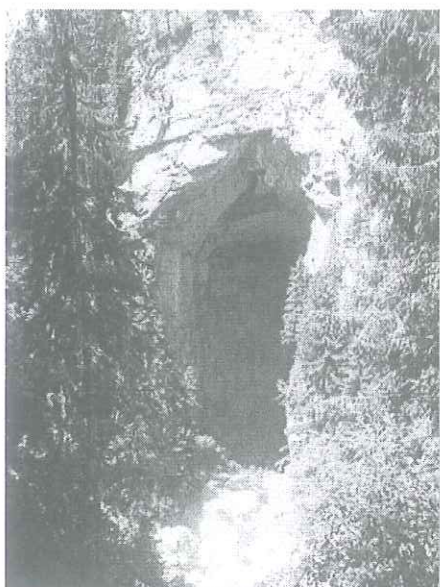
1-jén a románok és – ígéreteiken felbuzdulva – a szászok is 1919 januárjában kimondják az egyesülést és a csatlakozást Nagy-Romániához. A trianoni „békeszerződésre” tehát már kész helyzet alakult ki. Habár az elcsatolt területek lakosságának 54%-a román volt, a közigazgatást és a kulturális életet irányító nagyvárosok lakosságának többsége magyar ill. szász volt. Ro-

Nagyvárád, látkép

mánia a II. világháborúban Mihály király vezetése alatt állította vissza újra a trianoni határokat. Ezután, a kommunista diktatúra alatt, a „szokásos” egyházüldözés-összeolvasztás, erőltetett iparosítás, a nagyvárosok felduzzasztása (természetesen román lakosokkal), a zsidók elvándorlása, majd fejpénzért(!) a szászok kivándoroltatása zajlott. A nagyvárosok jó része idézi ma is Ceaușescu, a magát „függetlennek” tartó – és nyugatot ezzel is megtévesztő – diktátor csúfításait. A

Csodavár, pádisi karsztvidék

toítani. Itt alakult ki a legegységesebb szecessziós városkép. A város legjellegzetesebb díszje a Püspöki Székesegyház és környéke. Ady kedvelői itt megtalálhatják a költő műzsájának, Lédának egykori lakóházát. Az Ady Endre Emlékmúzeum előtt áll a költő mellszobra. A város közelében van Félix-fürdő, a köré épített betonszállók ellenére is népszerű fürdőhely. Nagyszalonát Arany János rajongóinak ajánlom, főterén van a Csonka-torony, melyben a költő emlékmúzeuma

nyílt. A Bihari-hegységben találjuk Erdély festői szépségű, egyben leghíresebb barlangjait, a kiskóhi medvebarlangot és az Aranyosfői-jégbarlangot, valamint a pádisi karsztvidéket. A hegyek ugyan nem szédültek, de maga a karsztvidék bámulatos. A mézgedi cseppkőbarlang általában csak románul tudó vezetővel látogatható; többszintes. Cseppköveinek egy részét letördelték, viszont a denevér-rajongók itt tömegével megtalálhatják kedvenc rovárevőiket.

falvak le-rombolását is csak az 1989-es decemberi forradalom tudta megakadályozni.

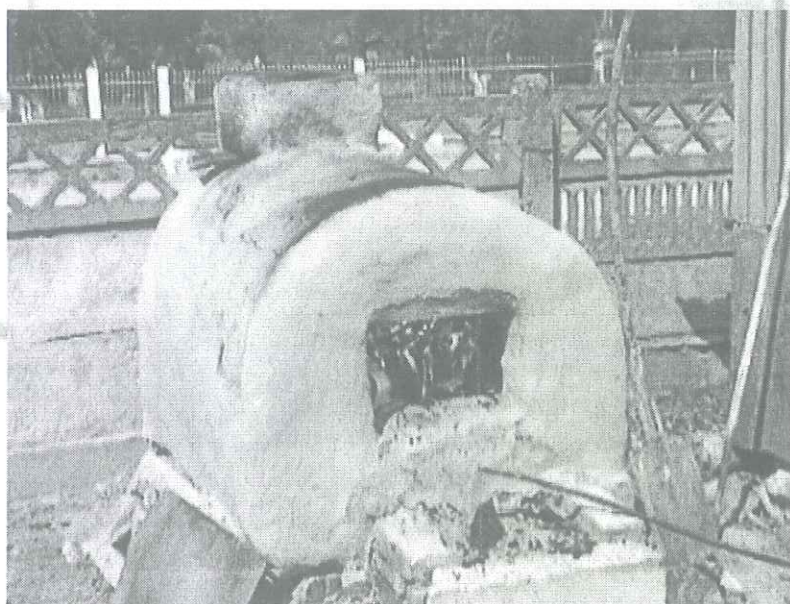
Partium

Nagyvárad környékén a lakosság átlag 15%-a magyar. Az első város, amit érde-

Vigyázat! Odabenn nyáron is téli hideg van! Mócföldön, –konkrétabban Verespatakon– található a rómaiak 2000 éves bányafolyosó-rendszere. Szatmár, Erdély irodalmi emlékhelyekben leggazdagabb része (Petőfi, Kölcsey, Kazinczy...). Valamennyi megye közül itt él a legtöbb német, Nagykárolyban jelentős sváb közösség. Érmindszenten született Ady, itt található az 1900-ban épült kúria. A család eredeti bútorait a parasztházban állították ki. Nekem is volt szerencsém megtekinteni, valamikor régen. A Szilágyságban, Zilahon található a Wesselényi Miklós Református Kollégium (itt járta elemi iskoláit Ady), a főtéren áll Wesselényi szobra.

Erdélyi medence

Kolozsvárról mindenki hallott már. Ha másról nem is, a körbezászlózott, korábban alaposan feltúrt térről, és persze Mátyás király lovas szobráról (1902) biztosan. A MATHIAS REX felirat alatt ott áll a város (általunk olyannyira kedvelt) polgármestere által újra kifüggesztett tábla – idézet egy román „történészről” –, mely szerint Mátyás saját véreit, a moldvai románokat, nem tudta legyőzni. Ez Mátyás király szülővárosa. Nem kis látnivaló a főter közepén a XIV. sz-i Szent Mihály templom. Az átutazóban lévők Kalotaszeget sem hagyhatják ki. A fehérre meszelt, faerkéllyel, négy fiatoronnyal díszített tornyú templomok a leglátványosabbak. Ez az egyetlen olyan nagyobb összefüggő terület, ahol még lehet élő magyar népviseletet látni. A legtöbb családi háznak ún.

Kenyérsütő kemence Szatmárnémeti

tisztaszobája van, mely tulajdonképpen „családi múzeum”, nem laknak benne. A Mezőségben, Válaszúton született a nálunk Magyarországon sokak által – és általam is – kedvelt magyar, amerikai szárműzetést megélt erdélyi író, Wass Albert, akinek könyveit ajánlom mindenkinek, hiszen nincs olyan könyve, amely ne Erdélyről szólna

valamilyen módon. A Bánffy-kastélyban született (ma iskola van benne, nem látogatható). Szamosújvár az erdélyi örmények legfontosabb központja. Az örmények

a tatároktól menekültek ide, először Besztercén telepedtek le. A legnagyobb búcsút, a szamosújvári örmény katolikus búcsút az örményeket keresztény hitre térítő Világosító Szent Gergely napján tartják (pünkösöd utáni negyedik szombat). Szék ma is gyakorlatilag teljesen magyar lakosú település, és a Mezőség legjelentősebb néprajzi központja. Itt, ha egy házba kéredezünk, megtekinthetjük a széki szobát (szintén tisztaszoba). A legújabb „divat” szerint – persze a hagyományokat őrizve – tartanak itt festett bútorokat. Tordán hétköznaponként délelőtt betérhetünk egy sóbányába is. Maradandó élmény. Nemcsak asztmás betegeknek tesz jót, de az egyszerű érdeklőknek is. A tordai hasadékról bizonyára hallottatok. Két szélén a hegy tetején is végig lehet sétálni. A benne folyó patak sok kisebb barlangot vájta a sziklafalba. Gyulafehérvár az Erdélyi Fejedelemség, még pontosabban Bethlen Gábor idején élte virágkorát. A román vallási élet és nemzeti mozgalom idején is fontos szerepet játszott. (A város ma inkább ezt tükrözi). Remetén – természetesen gyönyörű környezetben – fekszik egy sziklaszirt tövében a remetei kolostor. Beszterce evangélikus templomának tornya 76

méter magas, állítólag a legmagasabb egész Erdélyben.

Remélem velem kalandoztok majd legközelebb is, amikor Székelyföldről kicsit kevesebbet, Szászföldről és Máramarosról kicsit többet írok nektek.

Nagyvárad vár

-hoarpi-harpad@msn.com

Kisfiú sétál az utcán iskolatáskával. Mellette az úttesten egy lassan haladó autós követi. Egy kis idő múlva a vezető odaszól a kisserácnak:

- Ha beszállsz, kapsz egy százast, meg egy tábla csokit!

A kisfiú nem szól, megy tovább. Kis idő múlva megint:

- Ha beszállsz, kapsz egy ötszázast, meg 2 tábla csokit!

A kisfiú még mindig nem válaszol, megy tovább. Egy-két perc múlva megint:

- Ha beszállsz, kapsz egy ezrest, meg két tábla csokit!

Mire a kisfiú:

- Apa, ha már Trabantot vettél, próbálj meg együtt élni velem!

Sarah késő este elküldi a boltba a férjét, ám mire Bill odaér, a bolt már bezárt. Bánatában betér a közeli bárba,

és szoba elegyedik egy nővel. Beszélgetnek, jókat nevetnek, aztán mire Bill észbe kap, a nő lakásán találja magát. Éjjel kettőkor felriad.

Te jó ég, a feleségem ízekre szaggat! - mondja a nőnek. -

- Van itthon hintőpor?

Aztán uzsgyi, elrohan haza. Az asszony már az ajtóban várja.

Hol a pokolban voltál? - rivall rá a felesége. -

-Tudod, a bolt már zárva volt, úgyhogy bementem a közeli bárba, ott belebotlottam egy nőbe, beszélgettünk, jókat nevtünk, aztán felmentem a lakására.

Nekem te ne hazudj! - csattan fel a feleség - mutasd a kezed! Bill engedelmeskedik, mire az asszony:

- Tudtam, hogy már megint tekézni voltál!

Egy pillanat, épp a kedvenc vígjátéksorozatát nézi a tévében.

Könyvajánló

CSINGIZ AJTMATOV: AZ ÉVSZÁZADNÁL HOSSZABB EZ A NAP (1980)

A vizsgaidőszak utolsó, és a szorgalmi időszak első heteiben igyekeztem kielégíteni szépirodalom-éhségemet, amikor *Csingiz Ajtmatov* ezen könyve is kezembe akadt. Akkor még nem hittem, hogy hónapok múltán is újabb és újabb gondolatokat ébreszt majd bennem.

Csingiz Ajtmatov (1928) egy ma élő orosz, kirgiz író. Több könyvét is olvastam, de azért ezt választottam, mert úgy éreztem, fel kell keltenem az érdeklődésedet, hogy ti is megismerjétek, és nektek is adhasson egy új nézőpontot.

A történet váza: az öreg Förgeteges Edigej el akarja temetni barátját Kazangapot az ősi temetőjükbe Ana Bejitbe (Kazahsztán), ám a végén kiderül, hogy az ősi nyughelyet elkerítette egy titkos rakétakilövő állomás...nem tisztelve a hagyományokat. És a vonatok mennek a Sárga homokon nyugatról keletre, és keletről nyugatra... A könyv modern szerkezetű, nem kronologikus, több szálon fut, vannak benne futurisztikus részek is, de soha nem feleslegesen, pont annyi, amennyit az ember be tud fogadni. A mű, egyszerre természetközeli és emberi....emberi...ez a kulcs! Egy sztyeppi kitérő állomáson körülbelül 10 ember él, egészen

hétköznapi életet. Miért is érdekelne ez minket? Mit tudunk ebből tanulni? Az embernek olyan érzése van olvasva a könyvet, mintha a nagymamájával beszélgetne, aki beszámol az élete nehezebb és könnyebb szakaszairól, és eközben eszébe ötlene egy-egy másik ezzel párhuzamos történet. ...múlt, jelen, jövő...Mert nem lehet csak a mának élni, az emberhez hozzá tartozik a múltja, az ősei, a jövőképe. Mindaz, ami alakítja, alakította, motiválja. Van benne szó emlékekről,

szerelmi háromszögről, világpolitikáról (a mű, az ellen emeli fel a szavát, hogy a nagyhatalmak bizonyos információkat elhallgat(hat)nak, ezáltal korlátozva az emberiséget a döntéshozatalban és a világ megismerésében).

Amikor olvastam a könyvet, épp benn ültem egy lakótelep közepén, körülöttem mindenfelé emberek, és közben nem tudtunk egymásról semmit... ott pedig az a maroknyi ember vigyázott egymásra... Elgondolkodtam, miért van ez így? Budapesten lakom, és ott nem könnyű igazi barátokra lelni... mert egyszerű újakat találni. Nem

becsüljük meg eléggé az embereket. Összeveszünk örökre, hiszen úgymint találunk mást....(nem találunk). Egy kapcsolatot pedig az együtt eltöltött idő tud értékesé tenni. A másik csapatkövácsoló erő pedig a közös célok megfogalmazása, amikor mindenki szükség van. Igen, megtanít – azt hiszem, ez a könyv – a tisztességes munka szeretetére, arra, hogy tiszteljük annyira egymást, hogy megbecsüljük és segítsük a problémák megoldásában. (Ez azért is jutott eszembe, mert ebben az évben úgy éreztem, mintha különálló tanulógépek lennének egy-egy csoportban, mivel nem kell összedolgozni... de ez majd meg fog változni a munkahelyünkön,

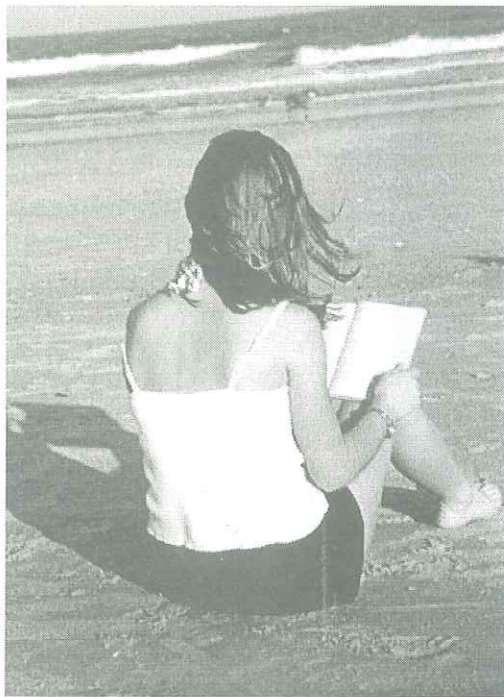
ahol szükségünk lesz egymásra, és még jobban fogjuk értékelni társaink tudását.)

Nem tudom, hogy mindez szorosan kapcsolódik-e a könyvhöz, de ez ébresztette ezeket a gondolatokat bennem. Ajánlom mindenkinek, aki szereti az embereket.

Böbe

borostyankosav@freemail.hu

U. i. : van benne egy jófej teve is: Förgeteges KaranarJ

Fülhöz szóló nyári dalok

OFRA HAZA

„Egy énekesnő, aki Izraelnek és a Világnak reményt adott...” /Shimon Peres/

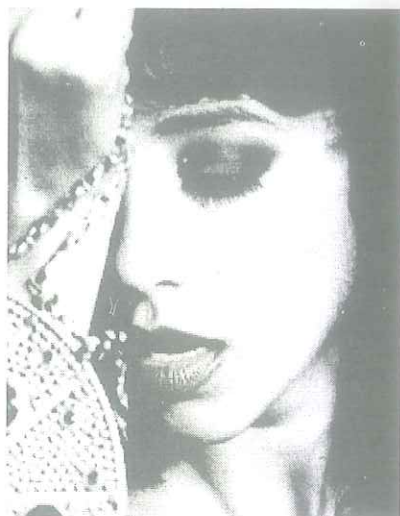

Ofra Haza 1959-ben született Tel Aviv-ban, egy jemeni család gyermekeként. Tehetségét 12 éves korában fedezték fel, amikor egy tel-avivi gyermekszínházban játszott. A hetvenes években kezdődött el karrierje,

akkor még populáris zenét játszott. 1983-ban a *Chai* című dallal képviselte Izraelt az Eurovíziós Dalfesztiválon, ahol második helyezést ért el. 1985-ben jelent meg első albuma, amin *Shalom Shabazi*, 17. századi jemeni költő verseit zenésítette meg. *Im nin Alu* című száma nagy siker lett, az európai slágerlistán második helyig jutott, a Tokyoi Zenei Fesztivál első díját is megszerezte, Németországban pedig az Év Énekesnője díjat nyerte el. Ezt követően nemzetközi karrierjére koncentrált, és Los Angelesbe költözött. 1989-ben jelent meg *Shaday* című albuma, amiért megkapta a New Music Award-ot az év nemzetközi albuma kategóriában. Az Egyesült Államokban, Kanadában és Japánban minden koncertje teltházas volt. 1990-ben Monte Carloban megkapta a Világzenei díjat. Fellépett a Montreux Jazz Fesztiválon. 1992-ben *Kirya* című albumát Grammy-díjra jelölték.

1994-ben Jitzak Rabin béke Nobel-díjának átadási ceremóniáján lépett fel Osloban. 1997-ben jelent meg *Ofra Haza* című albuma, melyen a közel-keleti zenei világ keveredett a nyugati popzeneivel. Ezt követően *Edward*

Shearmurrel dolgozott együtt *A Nevelőnő* című film zenéjén. Az *Egyiptom Hercege* című rajzfilm zenéjét szintén az ő közreműködésével készítették el. 2000. február 23-án hunyt el. Aki egy kicsit is érdeklődik az izraeli kultúra és a Közel-Kelet zenei világa iránt, az mindenképpen hallgassa meg őt, mert szerintem kihagyhatatlan.

SCISSOR SISTERS

Aki azt gondolná, hogy a nyolcvanas évek zenei stílusának teljesen befellegzett, annak meg kell hallgatnia a *Scissor Sisters*-t, és rájön, hogy még mindig tudnak újat mutatni. A csapatot 1999-ben New York-ban alapította meg az akkor 19 éves

Jake Shears és *Babbydaddy*. Zenéjükben jól egye-

sítik a gitár és a szintetizátor hangzását, és így repítenek minket vissza abba az időbe, amikor mi még csak kisgyerekek voltunk. New Yorkban találkoztak *Ana Matronic* performance művésznővel, aki egy new yorki Cabbaret Show vendéglátója volt. Az együttes először Ana klubjában lépett fel. Azóta Ana a csapat egyik legfontosabb tagja lett, több számban is énekel, illetve ő határozza meg az öltözködési stílust is. Eleinte melegbárokban léptek fel, ahol öltözködésük és Jake hangja (ami erősen a Bee Gees-re emlékezteti az embert) nagy sikert aratott. 2001-ben csatlakozik *Del Marquis*

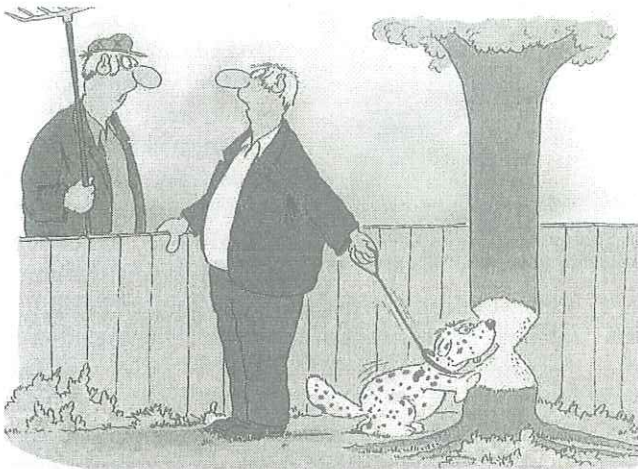

(gitár) és *Paddy Boom* (dob), ezzel kialakul a végső felállás. Ebben az évben jelenik meg első számuk *Electrobix* címmel, ezt követően turnéznak is. Első Albumuk 2004-ben jelenik meg, amin sok saját szám mellett feldolgozások is találhatóak. A *Comfortably Numb* (*Pink Floyd*) több héten át vezette az MTV Dancefloor Charts-át. Szintén ajánlom mindenkinek ezt a zenét is, mert nagyon jó:-)

-sZs-

MIÉRT NEM NYERHETNEK A FÉRFIAK A NŐKKEL SZEMBEN?

Ha megcsókolod, nem vagy úriember.

Az anyja dalmata volt, de ennél többet a menhelyen sem tudtak róla...

Ha nem csókolod meg, nem vagy férfi.

Ha mindennel egyetértesz, amit mondd, papucs vagy.
Ha nem értesz egyet vele, akkor nem figyeltél.

Ha elegáns vagy, nyálas szépművész vagy.
Ha nem vagy elegáns, akkor igénytelen vagy.

Ha figyelmes vagy, azt gondolja, valami rosszat csináltál.
Ha nem vagy figyelmes, nem szereted.

Ha sok szexre vágysz, akkor csak a teste kell neked.
Ha nem vágysz sok szexre, akkor nem szereted.

Ha a haverokkal mész el, akkor zülleni mész.
Ha a barátnővel megy el, akkor igényes szórakozás történik.

Ha valamit mondasz, azt akarja, hogy rá figyelj.
Ha rá figyelsz, azt akarja, hogy mondj valamit.

Művi

Kritik

A PASSIÓ

„A mi vétkeinkért bűnhődik, a mi gonoszságunk miatt szenved, és az ő sebei által mi gyógyulunk meg, és születünk újjá.” (Izajás 53,5)

Az utóbbi években egyetlen film sem váltott ki akkora vitát, nem kavarta fel annyira a közvéleményt, mint az ausztrál Mel Gibson legújabb műve, *A Passió*. A premier után nem sokkal, a nézettség – az eladott jegyek száma alapján – rekordokat döntött. Mikor e sorokat írom, már többen látták, mint *A Gyűrűk Ura* harmadik részét, és még javában vetítik a mozik, ahol még mindig szinte teljesen telve vannak a termek. Egy internetes közvéleménykutatás szerint, főleg a mű körüli botrány az, ami leginkább felkeltette az emberek érdeklődését.

Számos kritikát olvastam róla. Egyesek szerint a film antiszemita, elveszi a keresztényektől a Húsvétot, a hívőktől a hitet, és helyette a brutalitást, förtelmet adja. Mások szerint kiábrándítóan naturalista, kevésbé árnyalt, túlon túl explicit. Már olyan véleményt is hallottam, hogy *A Passió* quasi horrorfilm, ocsmány rendezéssel.

Vajon mi lehet e sok indulat háttérében? Miről is szól *A Passió*? Hogy ezekre a kérdésekre megtaláljam a választ, és kielégíthessem egyre fokozódó kíváncsiságomat, természetesen én is megnéztem, két hét leforgása alatt háromszor is. Személyes véleményem

az, hogy ha lehetne, 18 év felett mindenki számára kötelezővé tenném. Mel Gibson egy csodálatos filmremekművet alkotott, mely mentes minden teológiai tévedéstől, ferditéstől, torz értelmezéstől.

A passió szó jelentése: (1) kinszenvedés, (2) az evangéliumnak a Jézus Krisztus kereszthalálával kapcsolatos eseményeket ábrázoló része, (3) Krisztus kinszenvedésének drámai feldolgozása és előadása.

Tehát, ahogy a film címe is sugallja, a rendező célja nem volt más, mint rádöbenteni bennünket, milyen brutális kegyetlenséggel végzett az Emberiség azzal a személlyel, aki csak azért született a földre, hogy elhozza nekünk a Szeretet üzenetét. Jézusról tudjuk, hogy tiszta volt minden bűntől, soha senkinek nem ártott. Megpróbálta elmondani nekünk, hogy tehetjük szebbé, jobbá, boldogabbá a Világot. Megpróbálta elmondani ki Ő, és honnan jött, de mi nem értettük meg, nem hittük szavát, nem voltunk méltók mindannak befogadására, amit el szeretett volna mondani nekünk, amit meg kellett volna értenünk. Még amikor visszaadta a vakok szeme világát, amikor holtakat támasztott fel, akkor sem hittünk Neki. Istenkáromlással, csalással, árulással vádoltuk, megaláztuk, leköpdöstük, megrugdostuk, végül a Keresztre adtuk és megöltük Őt. Izzó gyűlölettel Keresztre adtuk az emberré lett Istent. Vajon elkerülhette volna mindezt? Természetesen, hisz hatalmas lett volna rá. De maga mondta: „Senki nem veheti el életemet. Én magam adom

oda.”(János 10,18). Vajon miért? Mert annyire szeret bennünket, hogy ezt is vállalta értünk. Neki, aki soha nem követett el bűnt, köztörvényes bűnözőkkel együtt kellett meghalnia. Helyettünk halt meg, hisz a bűnünket mi követtük el, és követjük el nap mint nap. Feltámadása Isten győzelmét jelzi a Halál, a Bűn, a Gonoszság felett. De úgy gondolom, mindenki ismeri az Újszövetséget.

Gibson, kollégáival igen nagy alapossággal látott neki a forgatókönyv megírásának. A négy evangéliumból, de különösen János evangéliumából merítve minden apró részletre ügyelt. Fantasztikus ötlet volt, hogy a film szereplői angol helyett arámi nyelven, a rómaiak egymás között pedig latinul szólaljanak meg.

A szenvedéstörténetnek ilyen aprólékos ábrázolása eddig még egyetlen, Jézus életével kapcsolatos filmben sem jelent meg.

A bírálók kíméletlenül, szörszálhasogató módon, minden apró részleten fennakadva támadják a filmet. Persze néhány dologban igazuk van, de ezek azonban olyan jelentéktelen kis apróságok, melyekkel nem is nagyon érdemes foglalkozni. Például a latin kiejtés sok helyütt nem megfelelő, inkább olaszos (viginti „dzs”-vel, vagy dicere „cs”-vel), valamint a holló, mely kivájja az egyik lator szemét, csak alkotói fantázia, a Szentírásban nem találunk erre utalást. Gibson összevonja a házasságtörő asszonyt (akit Jézus véd meg: „Az vesse rá az első követ, aki bűntelen közületek.” (János 8,7))

Magdalai Máriával, akit a gyönyörű Monica Belucci alakít. Nevetséges, hogy sokan efféle apróságokat kifogásolnak, ahelyett, hogy a valódi üzenetet, a mély mondanivalót észrevették volna a sorok között.

A másik, s talán leglényegesebb vádpont a brutalitás. Azt gondolom, hogy a keresztre feszítés egyike a legkegyetlenebb kivégzési módoknak. A filmnek pedig éppen ez volt az egyik legfőbb célja, hogy felnyissa a szemünket: Isten szeretetből ezt is vállalta értünk. „Mert senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért.” (János 15,13)

Végezetül az antiszemitizmusról csak annyit szeretnék itt megemlíteni, hogy ha ez a film antiszemita, akkor ezek szerint Isten szava, a Biblia, a Szentírás is antiszemita lenne. Ugye azért ezt senki sem gondolhatja komolyan? Semmi olyan, zsidókkal kapcsolatos megjegyzés nem hangzik el a filmben, ami ne lenne megtalálható a Bibliában is. Én mélyen elítélem az antiszemitizmus minden formáját és megnyilvánulását, de ezt a filmet akárhogy néztem is, semmiképpen sem találtam antiszemitának, még csak nyomokban sem.

Sokan emlékszünk még Mel Gibson Oscar-díjas filmjére, a *Rettenhetetlenre*, mely a skót szabadságharcos hős, Willam Wallace történetéről szól. Talán az

első olyan film volt, ahol láthattuk, milyen is lehetett egy igazi csata, a maga véres valóságában. Ugyanakkor tele volt nagyon finoman, profizmussal megformált jelenetekkel, érzelmekkel. E realitásérzék, a valóság minél pontosabb megjelenítésére való törekvés *A Passióban* is megjelenik, bár mind hatásában, mind megjelenítésben bőven felülmúlja az előbbit. Olyannyira, hogy a két filmet kár is egy napon említeni, nem egy kategória. Hogy ténylegesen milyen lehetett az igazi passió, az csupán feltételezés, de minden okunk megvan feltételezni, hogy ehhez hasonló volt, hiszen a történelemkönyvekből már jól ismerhetjük az emberi kegyetlenséget. Jézus szenvedése 12 órán át tartott, a film pedig

mindössze 125 perces, így elképzelhető, hogy a gibsoni brutalitás nem is volt annyira eltúlzott, mint ahogyan azt a bírálók állítják.

A filmbéli szenvedéstörténet talán legborzalmasabb pontja, mikor a vaskos nádhusángok után, olyan korbácsokkal verik Jézust (Jim Caviezel), ami a faasztalra csapva darabokat tép le annak felszínéről. Szabályosan testi fájdalmat okoz a nézőben is, szinte felszisszenünk, ahogy a korbács fém- és üvegekarmai ütésről-ütésre mélyre szántanak Krisztus testében. Az emberi gonoszság vértől fröcsögő örömmámorát, tobzódását

láthatjuk ekkor. Sokakat ez a jelenet megbotránkoztatott: túl durvának, agresszívnek, horrorisztikusnak tartják. De vajon olyan elképzelhetetlen ez az emberről? Csak néhány évvel kell visszatekinteni a világtörténelemben, elég a szerbiai háborúra vagy a II. világháború borzalmaira gondolnunk.

Bár a forgatókönyv elsősorban a szenvedéstörténetéről szól, visszaemlékezések formájában megjelennek Jézus életének meghatározóbb pillanatai, melyek megjelenítése Mel Gibson cizellált érzelmvilágáról árulkodik. Ilyen filmet ugyanis intellektussal nem lehet rendezni, csak szívvel, és aki ilyenre képes, annak minden bizonnyal nagy szíve van.

Ezen visszatekintések egyikében megjelenik Jézus ifjabb kora is, mikor – József mesterségét folytatva – egy asztalt készít.

A másik csodálatos visszapillantás, amikor Jézus elé viszik a házasságtörő asszonyt, hogy ítélkezzen felette. Jézus – ahogy az evangéliumban is olvasható – közben jeleket rajzol a földre. Ha csak felidézem, hogy hasított Jézus ujjja sercegye a kavicsos homokba, máris teljes testemben libabőrös leszek. Közben az ujjja nyomán felszáll porfüggöny homálya mögül láthatjuk, hogy a felbőszült, bosszúra éhes férfiak sorra dobják el a kezükben lévő köveket, azok egymás után esnek le a földre, és gurulnak tova a homokban. E markáns jelenet közben egyetlen szó sem hangzik el.

Az utolsó vacsora is visszatekintésként jelenik meg, amit Gibson nagyon bölcsen időzített, és a keresztre feszítéssel alternálva jelenített meg.

A Sátán alakjának megalkotása egyszerűen zseniális. Végigkíséri az eseményeket, a Getszemáni kertben történő kísértéstől kezdve, Júdás halálbaöngyilkosságba üldözésén keresztül, gyakorlatilag végig jelen van, hogy Jézus küldetését meghiúsítsa.

Mária (Maia Morgenstern) alakja nagyon magasra emeli a filmet. Nemigen lehet könnyű nélkül végignézni

azt a jelenetet, amiben Jézus összeesik a keresztsúly alatt, és ezt látva, édesanyjának eszébe jut egy régi kép a múltból, amikor fia még kisgyermekként elesett. Mindent otthagya rohan, hogy az elesett kis Jézust karjaiba vehesse. A keresztet cipelő, felnőtt fiához is odahívja egy érzés, az anyai szeretet, melyet filmen ilyen emelkedetten még nem láttam megjeleníteni.

Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy Gibson részéről ez egy igen merész vállalkozás volt, hiszen *Franco Zeffirelli, Názáreti Jézus* című, 1978-ban készült, 6 órás műve után minden olyan film, mely Krisztus életét szeretné bemutatni, szinte biztosan kudarcra van ítélve. Gibson mégis belevág, igaz, egészen más nézőpontból közelíti meg az eseményeket. Míg Zeffirelli, Krisztus teljes életútjának leglényegesebb mozzanatait: születését, tanításait, csodáit, halálát és feltámadását mutatja be, addig Gibson kizárólag a szenvedéstörténetre összpontosít. Bennem egy percre sem merült fel a gondolat, hogy a két mű között párhuzamot vonjak.

Abban a tekintetben viszont Gibson mindenkit felülmúlt, ahogy Jézus feltámadását megoldotta. Miután Krisztus testét leemelik a keresztről, elsötétül a kép, majd hosszabb szünet után, a megnyíló sírban a feltámadt Jézussal találkozhatunk. A feltámadás titka misztikus homályban marad. A rendező zseniális képi megjelenítéssel, a megvilágítással, az árnyékokkal operálva sejteti ezt az eseményt, ahogy a halotti lepel könnyedén összeesik. Csak a végeredményt látjuk, amint a megdicsőült Krisztus feláll, és kifelé indul a sírboltból. Ezzel be is fejeződik a film, minden különösebb kommentár nélkül. Így sokkal monumentálisabb a végső üzenet: Jézus Krisztus feltámadt, Ő az Út, az Igazság és az Élet. A moziból kifelé jövet hosszú perceként át meg sem tudtam szólalni, és ezzel nem voltam egyedül. E filmről negatív kritikát csak olyan valaki képes mondani, aki az általa közvetített igazságot képtelen elfogadni, aki az eszével próbálta végignézni, ahelyett, hogy a szívét

tárta volna ki, és hagyta volna, hogy megérintse. A vértől és a borzalmaktól nem látta a mögötte csendesen meghúzódó szeretetet, mellyel Isten tekint reánk. Antiszemitizmust vélt mögötte látni, pedig Krisztust nem csak a zsidók, hanem mi mindnyájan, az Emberiség adta keresztre. Igen, mi is ott üvöltöttük a tömegben: „Keresztre vele!”. Ma is, minden nap egy-egy goromba megnyilvá-

nulásunk, átkozódásunk, irigységünk egy újabb seb, egy újabb korbácsütés az Ő testén. Ő mégis, mindezek ellenére szelíden kopogtat szívünk ajtaján, de elménk kattogó zakatolásától nagyon sokszor nem halljuk meg.

Biztosan tudom, hogy bárki, aki megnézte A Passiót, nem, vagy csak nagyon nehezen tudta függetleníteni magát a hatása alól. Az egyik kritikus a filmet – nagyon találóan – a magvetőről szóló bibliai példázatból ismert maghoz hasonlítja. Ez a mag szinte mindenkinél csírázásnak indul, de a lelki elmélyülés, ráhangolódás zsenge hajtásait a felülről alászálló esztéták és „szakértők”, vagy

a környezet megbélyegző ítéletei sok esetben kíméletlenül kitépik a talajból. Ezek a „szakértők”, akik mindig, mindent, és mindenkinél jobban tudnak, aztán megpróbálják elmagyarázni nekünk, hogy nem is azt kellett volna látnunk, gondolnunk, éreznünk, amit láttunk, gondoltunk, éreztünk, hanem valami egészen mást. Megpróbálják elhitetni azt is, hogy ez igazából nem is így történt, és ha valaki netán egy pillanatra arra merne gondolni, hogy ez a film nem volt más, mint az eddigi leghitelesebb, legmélyebb, legcsodálatosabb passió-adaptáció, amit a filmművészet valaha is alkotott, akkor azonnal rázúdítják a hideg zuhanyt, hogy erre még gondolni sem szabad, hiszen ez csak egy örült, fanatikusan vallásos színész-rendező fantáziájának torzszüleménye. De sokaknál célba talál az elhintett mag, és hatást gyakorolva életük folyamára, hitükre, bő gyümölcsöt terem. Ők talán megpróbálnak az elő

Krisztussal kapcsolatba kerülni a mindennapokban is, függetlenül attól, hogy a tömegnyomás merre próbálja befolyásolni őket. Nos, ez a csodálatos húsvéti ajándék elsősorban Nekik készült. A film zenéjének megkomponálását Gibson ezúttal *John Debney*-re bízta.

Mindnyájunknak az életében eljön egyszer az a pont, amikor sír mellett kell állnunk, szembe kell néznünk egy betegséggel, tragédiával, vagy az élet látszólag elviselhetetlen nehézségeivel, félelmeivel. Jómagam is meg-megízleltem már az élet keserűségét, és tudom, hogy a neheze még hátravan. De mióta láttam ezt a filmet, valahogy gyakrabban tekintek fel a kereszten függő Jézusra, arra gondolva: várjon rám bármekkora nehézség, csapás, hozzon bármit is az élet, én vállalom.

-Solymos Andor
solymosa@medstud.pote.hu

A FÉNYKÉP.

Az iraki katona levelet kap kedvesétől:

“Kedves Joe!

Nem tartható tovább a kapcsolatunk. A közöttünk lévő távolság egyszerűen túlságosan nagy. Be kell ismerjem, hogy mióta nem vagy itt, két sráccal is megcsaltalak, nem volna becsületes, ha tovább hazudnék neked.

Nagyon sajnálom. Kérlek küldd vissza a fényképem, amit korábban küldtem neked.

Szeretettel:

Nicole”

Joe nagyon elszomorodott és megbántottságában megkérte katonatársait, hogy gyűjtsék össze nekik valamennyi fényképüket, amin nők szerepelnek. A barátai egy nagy halom fotót adtak neki húgaikról, nővéreikről, barátnőikről, nőrokonairól. Végül ezekhez hozzácsapta Nicole fényképét és a következő levelet küldte hozzá:

“Kedves Nicole!

Én is nagyon sajnálom, de sajnos nem emlékszem rád. Légy szíves, keresd ki a képed és a többit küldd vissza nekem.

Köszönöm:

Joe”

Gastro -oldal

GYERMEKKOROM FELEJTHETETLEN MADÁRTEJE

Számomra megmagyarázhatatlan, hogy bizonyos gyermekkori pillanataim miért ragyognak olyan makacsul emlékezetem tengersizemeiben. Lehet, hogy életem egyik legmellékesebb mozzanata volt, mégis tökéletesen fel tudom idézni a pillanat kontúrjait, más, esetleg sokkal fontosabb törté-
nés pedig csendben a homályba vész.

De a madártejet sosem fogom feledni; komplexusosan Édesanyám madártejét nem. Ezt tanultam meg, ezt adom most közre; maximum a díszítést cifrázom picit, de ez csak nüansznyi változtatást jelent.

Amikor madártej volt a háznál, az felért egy kisebb ünnepnappal, és Anyám szerencsére nem bánt szűkmarkúan az ilyenfajta ünnepekkel, mert tudta, hogy mindnyájan

mennyire szeretjük ezt a finomságot.

Mielőtt elkezdem taglalni a konkrét receptet, tesztek egy vargabetűnyi kitérőt: a természetesség és a valódiság kedvéért. Szóval nem árt, ha a madártejbe kerül egy kis vanília íz; feltéve, hogy szereti az emberfia. Sebtében összedobott ételek esetén használhatunk vaníliás cukrot, mely nem rossz, de mégsem az igazi. Azért sem, mert ahol lehet, ott zárjuk ki az életünkől a mesterséges ételadalékokat.

Méger kis fáradságot a következő: Elsétálsz a boltba,

veszel fél kilogramm porcukrot és egy tasak igazi vaníliát. Otthon a vaníliarudakat két-három darabra vágod, a porcukrot beletöltöd egy jól záró üvegbe, közészúrod a vanília darabokat és lezárod. Két-három hét múlva pompás ízű és illatú természetes vaníliás cukrod lesz, melyet bátran használhatsz.

Nézzük a hozzávalókat (minimum 6 személyre):

Két liter, finom házi tej (ha ilyen nincs, jó lesz az 1.5%-os bolti is, csak keverj hozzá két deciliter tejszínt, hogy kréme-
sebb legyen), 10 tojás (kapirgáló tyúk tojta), 2 evőkanál kristálycukor, 2-2 evőkanál vaníliás cukor.

Rákkenroll!

A tejet beleöntöd egy megfelelő edénybe, hoz-

záadod a kristálycukrot, alaposan elkevered, és felteszed a tűzhelyre, hogy mérsékelt lángon felforrald. Amíg a tej melegszik feltöröd a tojásokat, és külön edénybe szétválasztod a sárgáját és a fehérjét. A sárgájához hozzáadsz két evőkanál vaníliás porcukrot, és jól összekevered. Amint a tej felforrt, a sárgákat lassú kevergetés mellett belecsergated, majd néhány másodpercig még főzöd az egészet. Ezzel az alap kész is, lezárhatod alatta a lángot.

Egy nagyobb lábasban felteszel vizet formi. Ezt

követően a fehéjékhez is hozzákeversz két evőkanál vaníliás porcukrot, és mixerrel kemény habot versz belőle. Amint a víz forr, takarékra veszed a lángot, és evőkanállal kanálnyi méretű hablabdákat szaggatsz a víztükörre. Mikor már az egész lábas megtelt, sorban az elsőtől kezdve megforgatod őket, óvatosan, hogy lehetőleg ne töredezzenek össze. Ezt még egyszer megismételel velük, hogy teljesen átpárolódjanak. Ha úgy ítéled, hogy elkészültek, egy szűrőkanállal a tej alap tetejére szeded a hablabdacokat. Aztán jöhet a következő adag, amíg el nem fogy...

Fokozhatod a varázslatot azzal, hogy tíz dekagrammnyi kristálycukrot és másfél-két deciliter vizet összekeversz egy kis lábasban, lassú tűzön addig főzöd, amíg karamellt nem kapsz belőle, majd vékony sugárban a hablabdákra csurgatod. Ez ott szépen megszilárdul, és izgalmasan ropogóssá válik.

Aztán már egyéb dolgod sincs, mint alaposan behúteni az egészet, majd a felcsigázott családot vagy baráti társaságot rászabadítani a desszertre. Garantáltan tiéd lesz a nap hőse kitüntetés.

Sikeres babérszerzést!

UI.: Bevallom, mindig bajban voltam az elnevezéssel, hogy vajon miért madártej? Talán a tojások miatt – gondoltam. Aztán megkérdeztem Édesanyámat, hogy mi a véleménye a dolgról. Ennyit mondott: „Itt a tojásszínű égbolt, rajta pedig vidáman úsznak-repülnek a hófehér madárcák.”

Eltűnődtem, hogy olykor mennyire vidáman egyszerű az élet.

-vj-

j.vancsodi@freemail.hu

PÉLDAMONDATOK AZOKNAK, AKIK TÖKÉLETES BARÁTNŐVÉ AKARNAK VÁLNI:

“Persze, sétáljunk vissza, magam is szívesen körbejárnam még néhányszor azt a gyönyörű Porschét!”

“Most menj lángosért! Ott áll a büfé előtt az a tangás lány, akit a parton mutattam neked. Most megnézheted közelebbről.”

“Itt van egy-két pornólap, lapozgasd ezeket, amíg gyorsan elemet cserélek a videó távirányítójában!”

“Úgy szeretem nézni az arcodon azt a feszült figyelmet, amint a számítógépeden játszol.”

“Mindenképp tudd meg kérlek, hogy mit rakott még édesanyád a borsos tokányba, amitől olyan finom lett, mert legközelebb nem akarom ezzel az anyámtól eltanult amatőr kotyvasztással terhelni a gyomrod.”

“Inkább turkállok valamit a sarki bálásnál, mert utánaszámoltam: ennek a szoknyának az árából pont két rekesz sört lehet venni.”

“Nagyon rendes tőled az a törődés, ahogy olykor az egész éjszakát rászánod arra, hogy a Vén Diófában szegény Jenő lelkét ápolod, hisz amióta otthagyt a neje, valóban senkije sincsen, akitől egy jó szóra számíthatna. Ha úgy látod, hogy rosszul esik neki, hogy te már hajnali háromkor hazajössz, inkább maradj még vele, ne maradjon túske szerencsétlenül!”

“Teszed le rögtön azt a porszívót? Romba döntöd az

illúzióimat. Ilyet csak homokosok tesznek, ráadásul megmelegsik a söröd, amit most töltöttem ki...”

“Kérlek, meséld el újra, hogy fogtad el tegnap a Lajos betlijét azzal a zseniális trükkel!”

“Már megint színjózan vagy, hányszor mondjam még, hogy sokkal aranyosabb vagy egy kis szalonspiccel? Sipirc a kocsnába, és 4 féldeci előtt haza ne gyere nekem, mert nem foglak beengedni.”

“Légy szíves hangosítsd fel a tévét, hogy a konyhában is halljam a meccset!”

“Már megint frissen borotválkozva bújsz hozzám? Hányszor mondjam még, hogy nincs férfiasabb a két napos borostánál!”

“Frappáns ötlet volt drágám, hogy a koszos zoknidat az asztalon tárold. Így mindig szem előtt van, és biztosan nem felejttem el kimosni.”

“Milyen kedves Tőled, hogy felhajtva hagyod a WC ülőket, így megspórolsz nekem egy mozdulatot, amikor ki akarom sikálni.”

“Milyen figyelmes Tőled, hogy nem emlékeztetsz állandóan a koromra! Bezzeg a bunkó kollégáim egy rakás virágot adtak születésnapomra. Alig bírtam hazacipelni. Nincs is ennyi vázánk. Még jó, hogy minden este legurítasz egy pár sört, így az üres üvegeket vázának használhatom.”

Májusunk át!

A VIZIT

„Örülj, Ifjú, a fiatalságodnak!...”
(Prédikátor Könyve 11,9)

Itt van a vizsgaidőszak, itt van újra! Nem hiszem, hogy lenne olyan ember közülünk, aki ennek örül, aki szeret vizsgázní. Ilyenkor mindenkin úrrá lesz a világvége-hangulat, elkezdődik az eszeveszett tanulás, „para hegyek”. Gyakran felcsendül az örök kérdés: „Szerinted mennyi idő kell az anatra?”. Sok olyan nagy kérdés van az Életben, melyre nincs válasz. Ez is ilyen. Sokkal inkább lehetne egy újabb kérdéssel felelni: „Mennyi időd van?” Mert az igazság – melyről tudjuk, odaát honol – az, hogy az idő, mely éppen rendelkezésre áll, elegendő szokott lenni az esetek 90 %-ában.

Az egészben talán az a legszörnyűbb, amikor nyáron izadunk a könyvek felett, s közben az ablakon át beszűrődnek a madarak trillái, a kellemes gyermekzsivaj a játszótérről, a parkból, vagy éjjelente (mikor átkapcsolunk non-stop üzemmódba) a mulatozásból gondatlanul hazatérő kortársaink nótái. Ilyenkor arra gondolunk:

„Milyen jó nekik! Én meg itt virrasztok a könyv felett, hisz holnap vizsga van! Talán nem is lesz Holnap. Számomra nem.” A Holnapután pedig már olyan megfoghatatlannak s elérhetetlennek tűnik, hogy el sem tudjuk hinni: ezt is megérjük egyszer. Ugye ismerős az érzés, amikor el sem tudjuk képzelni, hogy a vizsga után is vár ránk Élet.

Mikor még alsóéves voltam, és eljött a „várva várt”

vizsga előtti este (ami maga a pokol, a téboly), Édesanyám mindig azzal bátorított, mindig azt mondta: „lesz még ünnep a Világon.” Aztán, mikor eljutsz a végkimerülés határáig, és már sem tanulni, sem aludni nem tudsz, hasznos lehet egy kis zenehallgatás, kellemes dolgokon való meditálás, esetleg egy imádság. Nagy hajtóerőt tud adni, ha barátainkkal a vizsgák utánra megbeszélünk egy felejthetetlennek ígérkező, hétvégés bulit, VIZIT-et (VizsgaidőszakZáró Iszonyatos Tivornya © Copyright 2002), amit mindenki nagyon fog várni.

Szinte hihetetlen, de valahogy mégis felkel a nap. Ez a reggel már könnyebben elviselhető, mint az előző este, hiszen maguktól beindulnak az események, már nem lehet visszafordítani. A vizsgát tolni, halasztani már rég nem

lehet („bár lehetne!”).

Felkerül ránk az elegáns/csinos öltözék, és szinte észre sem vesszük, máris ott állunk a folyosón, és sortársainkkal beszélgetünk, ami már kicsit kellemesebb, mint az előző esti „parázás”. Hamarosan az indexbe is bekerül a jól megérdemelt, vagy meg nem érdemelt, esetleg nem megérdemelt jegy.

Némi relaxáció után máris fejest ugorhatunk a következő vizsgába. Egyszer azonban vége lesz az örületnek, és

felragyog a fény az alagút végén. Ha mindent jól csináltunk, már semmi sem állhat a jól megérdemelt pihenés útjába.

Vizsgaidőszakban két óriási számárságot szoktunk elkövetni. Az egyik, amikor nem jelenünk meg a vizsgán. Pedig – ahogy egy nagyon kedves barátnőm szokta mondani – az UV és a „n.j.m.” között csak 500 Ft különbség van. Ha elmegy az ember, még esélyt is ad

magának. De ha el sem megyünk? A másik a vizsgahalogatás, tologatás. Ha berezelsz és eltolod a vizsgádat, akkor lehet, hogy két-három napig megnyugszol, sőt felszabadulsz, és a hirtelen, nem megfelelően oldódó stressz miatt, szinte elkótyavetyéled a lopott időt, és minden vizsgatolásnál csak rosszabb lesz. Megszakad a folyamatos, és a vizsga közeledtével exponenciálisan növekvő intenzitású tanulás fonala. Pár nap múlva ismét utolér az elhalasztott vizsga, és megint átéled azt a néhány napos stresszt, mint előtte, de még mindig nincs meg a vizsgád(!). Ha el is mész ekkor, hiába tudod jobban az anyagot (nem is tudod jobban), idegileg már sokkal kimerültebb vagy, és biztosan rosszabb jegyet kapsz, mintha mindjárt elmentél volna a lelegején. A sikeres vizsgához a tényleges tudás egyébként is csak az egyik (szükséges, de nem elégséges) feltétel. De a pálmát mégis az augusztusra való vizsgahalasztás viszi. Ez a mazochizmus egy igen speciális formája, mikor a páciens ahelyett, hogy gyorsan levizgázza mindentől, vizsgát, sőt néha vizsgákat halaszt a nyár végének eme legszebb heteire, hogy szeptemberben lestrapáltan nekivágjon az új tanévnek.

Pontosan tudom, mit élnek át a jelenlegi másodévesek. Nekik most a legnehezebb. Az anatómiát nem lehet megtanulni. Olyan ez, mint az építkezés, csak elkezdni lehet. Abban hiába reménykedsz, hogy egyszer majd úgy fogod érezni: „befejeztem, most már nagyon jól tudom az anyagot”.

Csak annyit tehetsz, hogy végigtanulod a rendelkezésedre álló időt, és elmész vizsgázni (Az sem baj, ha barátaid visznek és lökdösnék be a vizsgára. Meg fogod köszönni nekik.) Hidd el, sikerülni fog!

Biztosan sokan ismeritek és szeretitek Váradi Katalin tanárnőt. Amikor mi álltunk az anatómia szigorlat előtt,

Ő azt mondta: vannak ezen az egyetemen harmad-, negyed-, ötöd- és hatodéves hallgatók is. Tehát fel a fejjel! Semmit sem adnak ingyen! Minden vizsga sikerül egyszer! Hiszen nekik is sikerült, miért pont Nektek ne sikerülne?!

S az egyetemi években talán az a legcsodálatosabb, hogy még szebbé lehet tenni őket. Mikor vége a vizsgaidőszaknak – mert vége lesz egyszer –, végre napirendre kerülhet és realizálódhat a VIZIT. Nincs is annál gyönyörűbb érzés, mint amikor egy esti tábortűz vagy, egy bográcsban rotyogó gulyás, pörkölt vagy halászlé körül, a barátok gyűrűjében meséljük el vizsgaélményeinket, s jókat mulatunk egymás anekdotáin. Persze akkor majd megfogadjátok, hogy „Na, ma este az egyetemről egy szó se essék!” (Nem fog összejönni!). Ezeket az élményeket az ember soha nem felejt el. Ezekre mindig örömmel tekinthetünk vissza. Ha ilyeneket kihagysz, akkor mire fogsz majd visszaemlékezni? Hogy szerelmet vallottál a tankönyvnek, és mindentől színjelesre vizsgáztál? Mire befejezed az egyetemet, Te leszel a legokosabb ember a faluban, csak éppen arra döbbsz rá, hogy élni felejtettél el.

Újságunk kicsiny szerkesztősége is kiveszi majd részét a jóból. Mindenki szépen levizsgál, aztán – megint idézet kedves barátnémtól – „ereszd el a hajam!”

Kedves Olvasó, Te is tedd ezt, „ne gondold a gonddal”, hiszen eljön az önfeledt mulatság ideje is, hogy igazán kikapcsolódj, és az új tanévre feltöltődve és kivirulva érkezz. Elsősorban rajtad múlik, milyen lesz a Nyár. Tedd könnyűvé, széppé, felejthetetlenné, hiszen az élmény, melyet átélsz, mindörökké a Tiéd marad.

-Solymos Andor-

Amikor a NASA elkezdett asztronautákat küldeni az űrbe, hamarosan rájöttek, hogy a golyóstoll nem működik gravitáció nélkül. Hogy megküzdjenek ezzel a súlyos problémával, a NASA kutatói kifejlesztettek egy olyan tollat, ami ír gravitáció nélkül, fejjel lefelé, víz alatt, és majdnem minden felületen, mint pl. üvegen, valamint fagypontra és 300°C között bármilyen hőmérsékleten. Mindez egy évtizedbe és 12 millió dollárba került.

Az oroszok ceruzát használtak...

Fickó stoppol, megáll egy apáca. Elindulnak, a fickó csak bámulja az apácát kigúvadt szemekkel. Az apáca végül megkérdi:

- Uram, mi a csudát bámul annyira?
- Hát, tudja, régi vágyam, hogy megcsókoljak egy apácát.
- Elvileg nincs akadály - mondja az apáca - de nőtlennek kell lenned és katolikusnak.

- Az vagyok, az vagyok - mondja a fickó.
- Kiszállnak, a fickó megcsókolja az apácát. Mikor mennek vissza az autóhoz, a fickó elkezd sírni.
- Most meg miért sírsz - kérdi az apáca.
- Vétkeztem - mondja a fickó - nő vagyok és zsidó. . .
- Annyi baj legyen - így az apáca - én meg István vagyok és jelmezbálba megyek. . .

A kis jegesmedve kérdezi az Anyukájától:

- Anyu, én jegesmedve vagyok?
- Igen, kisfiam, te jegesmedve vagy.
- És te is és Apu is jegesmedvék vagytok?
- Igen, kisfiam.
- És a nagymami és a nagypapi is jegesmedvék?
- Igen, kisfiam.
- És minden ősöm jegesmedve volt?
- Igen, kisfiam. De miért kérdezed?
- Kicsit fázom...

Szarvasűző 2004

Aki még nem hallott a szarvasűző futóversenyéről, annak hadd áruljam el, miről is maradt le! Idén immár 14. alkalommal került megrendezésre az a verseny, amely méltán elmondhatja magáról, hogy a legnagyobb Egyetemi és Főiskolai sportrendezvény szerény kishazánkban. Szerény jelzőt csak az összeurópai méretek miatt írtam, hiszen a mi kis 10 millió lakosunk... És ha belegondolok, a verseny ötlete is európai, ugyanis 15 éve egy egyetemi delegáció vett részt hasonló versenyen Hollandiában, és annyira megtetszett nekik az a verseny, – ahol 12 ember alkot egy csapatot, amiből 4 az erősebbik nemet képviseli, azaz leányzókat, és a maradék 8 (gyengébb matekosok kedvéért) a fiúkat – hogy elhatározták: nekünk is kell egy ilyen futóőrület... Milyen jól tették!!! Hálásak is vagyunk nekik érte, én is személy szerint, mert nagyon sok jóbarátot szereztem ezen a versenyeken. Szóval 1200 induló, 100 csapat, sok-sok amatőr futó. Akad olyan is, aki csak

ezen a versenyen ragadtatja el magát egy kis futásra egész évben, de olyan is, nem kevés számmal, aki egész évben napi 1-2 edzéssel készül, hogy a legjobb lehessen!!! A futás Egerből indult el Szarvasra át Szilvásváradig, ahonnan a Bükk nemzeti park csodálatos területére ért. Ezután legurult az a futó, aki bátran bevállalta azt a 12 km-t, ami kegyetlenül lejtett, és ezzel megérkezett Lillafüred festői szépségű völgyébe, ahonnan már csak pár hosszú lépés (néhány csapatnál szó szerint) a miskolci sporcarnok, amit mint majdnem mindig, most sem sikerült elsőre megtalálnom... pedig sokadszorra próbálkoztam vele... Aztán már csak egy fiú

és egy lány futhat az utolsó két szakszon, hogy átroboghasson a célvonalon, és ezzel elfoglalja helyét az eredménylistán, és az étteremben. Ott, mint minden évben sok-sok téstával vártak minket, hogy pótolhassuk az elveszett energiánkat, meg persze a bulihoz is kell a "kraft", mert az eredményhirdetés után az is következett... Visszatérve az eredményhirdetésre, idén ebben nagyon jók voltunk, helyezésünk alapján (kilencedikek lettünk!!!) nyertünk egy kis alkoholos nedűt, kicsit a töményebb fajtából, meg a hígabb fajtából is vagy két tucattal, aminek a felét becseréltük egy másik nyertes csapat óriási pizzájára. Ez nagyon jól esett a buli

előtt és kis szarvasplüssöket is kaptunk, amikbe olyan helyesen beleférnek a telefonjaink..., aztán a szerencse még egyszer mellénk állt, és vagy 24 üveg újabb híg nedű került a tulajdonunkba, ami majd itthon kerül a szervezetünkbe egy afterpartyi kerekein belül... (időpont még egyeztetés alatt) Szóval, ha tet-

szett a beszámoló, vagy az e mögötti tartalom, akkor csak eddiz szorgalmasan, fuss, mert jövőre Te is bekerülhetsz ebbe a szenzációs kis csapatba, és akkor együtt lehet örülni az eredményeknek! Köszönettel tartozunk az A-kollégium, a B-kollégium diákbizottságának és a PTE ÁOK HÖK-nek, s a Medikus DSK-nak, hogy támogatásukkal segítették versenyezésünket. A mi kis csapatunkat a következő hallgatók alkották: *Alföldi Viktória, Bányai Mónika, Menyhárt Csilla, Stemler Magdolna, Avar Péter, Bertók Szabolcs, Fehér Máté, Katona István, Kovalcsik Zsolt, Márton Balázs, Rébay Domonkos, Zsoldos Tamás Tigris.*

Egy és két percesek

CSENDES ÉS KITANULT ZSOLDOSOK

Lehajtja fejét végül, betört és már úgy mozog, mint aki szelíd, csendesen és kimérten: mint a halálraítélt, ki tudja mi lesz a vége. Ő a kitanult, az építőkocka, aki beáll és teljesít majd – míg a többiek az akárhányadik erőpróbára várnak és latolgatják, mi és hogyan lesz majd. Keze kérge, arca rideg, szeme üveges – tarkója zsibbadt, de a zsold, a drága zsold üti markát havonta. Csendes és kitanult, nem gondolkodik a világ pereméről, nem izgatja már a szerelem sorsa és a bolond emberek. Csendes és kitanult, ügyes, mint a jó órás, higgadt, mint az igazi tűzoltó, pontos, mint egy adóellenőr, magányos, mint egy igazi gyógyító orvos. Csendes és kitanult, nem veszi ki a gerincét reggelente, és nem teszi vissza este végül; néha mikor megáll az idő, elnézi, ahogy hajszolod az életed. Az érzés, mikor jön a szél, amivel menni kell: az egyetlen rohadt érzés, mikor jön a szellő, és más időkről szól a nóta. Ilyenkor megfogja kalapját, a távozás angolos. Csendes és kitanult szerető és magánember, minimális fogyasztó. Az erő, amivel a lapokat osztják, eljött mégis; a csendes és kitanult zsoldos szemében nem csillan a

romantikus fény, nem motoszka technokrata megváltás és túlvilági ígéretetek. Nem ejtik zavarba az extrém sorsúak, nem borítja be elméjét a média zaja, nem hisz a materialista gyógyításban; mert a jó zsold az élet maga. Amit nem pénzben mérnek, azt nem is vehetik el; a 101-es szoba mára csak egy büdös rutinhely. A bőrén a sebek mind neveket takarnak, a csendes és kitanult zsoldos már mindent elfelejt, de visszajön és behajtja a sorsát egyszer úgyszólván; nehogy Mózesre, Allahra vagy Istenre kelljen fogni az elfelejtett bűnöket. Néha, igazán néha, mikor egy percre leáll, talán akkor átsuhan az arcán, mikor még a napok nem súrolták egymást, mikor még a napok huncutok voltak. A csendes és kitanult zsoldos és te, illetve a különbség – igen, talán a szél is ettől indul meg –, mikor a közlés másodlagos, és hogy megérted-e, az már teljesen lényegtelen. Ku**ára mindegy. A csendes és kitanult zsoldos sorsa csak keveseknek adatik meg – mert a legtöbben a bolyongást és a vergődést választják mégis –, pedig a jó zsold maga az élet úgyszólván, a szellő jön, és mint kámfor: Volt és nincs.

-rafi-

Egy fickó tavasszal úgy gondolta, itt az ideje, hogy megkezdje a motoros idényt. Betolta a motorját a teraszról a nappaliba, ahol néhány ronggyal és benzinnel elkezdte tisztítani. Amikor befejezte ráült és úgy döntött, hogy egy kicsit megtúrátztatja. Szerencsétlenségére a motor sebességben volt és elindult vele a teraszra az üvegajtón keresztül.

A felesége kirohant a konyhából a csörömpölésre és megtalálta őt összevágva a teraszon. Azonnal hívta a mentőket. Még ezen a délutánon hazaengedték az összevart férfit. Asszonya puha ágyba fektette, majd nekiállt a takarításnak. Szépen rendbe rakta a nappalit, majd a maradék benzint lezúditotta a vécén. Nem sokkal ezután a férj felkelt, rágyújtott és kiment, hogy könnyítsen magán. Leült és bedobta a cigarettát a vécébe, amely azonnal felrobbant, mert a gondos feleség nem öblítette le a benzint. A robbanás kirepítette a férfit az ajtón. A feleség meghallotta a robbanást és férje rémült sikolyát. Berohant a fürdőbe és ismét megtalálta férjét, most letolt nadrággal és szétégett hátsóval. A gyakorlott

asszony ismét hívta a mentőket. Ugyanaz a két mentős jött megint, s miután felfektették a férjet a hordágyra, az egyikük megkérte a feleséget, mesélje el, hogy most mi történt. Mikor meghallotta a történetet, olyan röhögőgörcs fogta el, hogy leejtette a hordágyat és a férfi csontját törte.

Múlt nyáron a kaliforniai Isabella tavon egy nő küszködött a hajójával.

Akárhogy is próbálkozott, a 22 láb hosszú Bayliner csak nem akart rendesen viselkedni. Manőverezésnél lusta volt, bármekkora gázt is adott rá. Egy órán keresztül próbálkozott, aztán feladta és a helyi kikötőhöz fordult segítségért. A fedélzeti ellenőrzés kiderítette, hogy minden tökéletesen működőképes. A motor jól ment, a kormány szerkezettel nem volt baj és a hajócsavar is megfelelő volt. Az egyik szerelő beugrott a vízbe, hogy benézzen a hajó alá. Kicsit később a nevetéstől fuldokolva jött fel. A hajó alatt ugyanis, biztonságosan odaerősítve, ott volt az utánfutó.

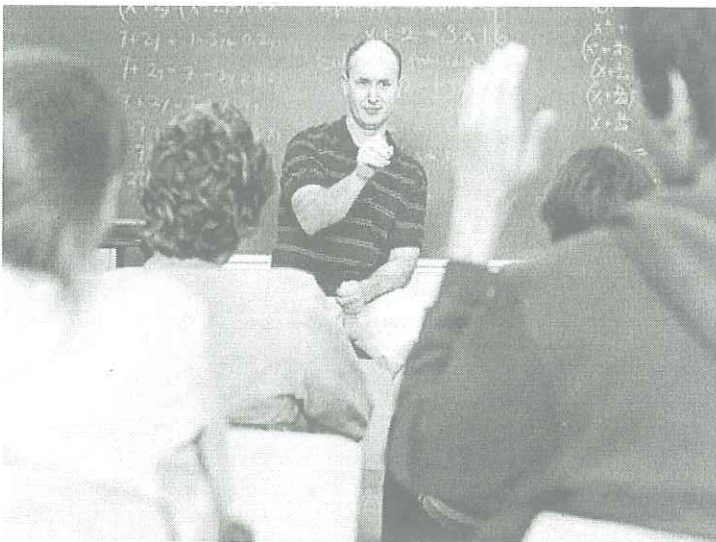
Szerkesztői levél

KEDVES ANDORI!

Remélem, megfelelő szemekre és fülekre találtak moralizáló szavaid a *Confabula* előző számából. Sajnálom, hogy a *Hogy szólítsuk oktatóinkat?* című cikkrészletedet megalapozott érzéseim szerint az én cikkeimből vett negatív példákkal vértetted fel, ezért nyilvános válasszal tartozom.

Sajnálattal közölnöm kell így veled, hogy cikked – véleményem szerint – semmit nem veszített volna tartalmából, ha egy teljes oldallal rövidebbre fogtad volna, és csak személyesen beszéled meg velem azt, ami téged a „tanár” megszólításomban annyira aggaszt.

Cikkeddel – sajnos – nemcsak ez a problémám. Először is: lakozik benne egy belső, nagy paradoxon, miszerint: „Egy professzorban soha nem a professzori címet kell tisztelni”, másrészt a következő mondatod szerint: „A tisztelet megadásának egyik legalapvetőbb módja, hogy tisztában vagyunk a megszólított oktató, előadó

státuszával.” (Megjegyzem: a *státusz* szó helytelen, helyesen: *státus*, latinosan vagy magyarosan olvasva.)

Javasolom tehát, írásod ezen részét gondold át még egyszer. Egy orvostanhallgató (ismerje bármennyire is a „poroszos hierarchiát”), *névtábla* híján nem mindig tudja megállapítani a megszólított oktató státusát. Így bármennyire is törekszel ilyenkor, bizony a leghelyénvalóbb a „tanár” megszólítás, mint ahogy azt legtöbbször gyakoroljuk. Aztán poroszos mintádba semmiféleképpen sem fér bele az, hogy egyes oktatóink a tegeződést is felajánlják. És akkor, mi van?

Amikor én a „tanár” megszólítást használom, kedves Andor, ezzel – számodra bármennyire is meglepő – a lehető legnagyobb tiszteletet igyekszem megadni oktatóimnak. Tudatosítom ugyanis bennük, és kihangsúlyozom azt, hogy a tudásomat szavaikból

merítettem, ennél pozitívabb élmény egy oktatót egyetemen – szerintem – nem is érhet.

Tekintve, hogy a „tanár” megszólításomra eddig még senki sem haragudott meg, neked pedig semmilyen oktatói címed nincs; továbbá a kellő tiszteletet oktatóinknak megadom, – úgy, ahogy neked is, mint hallgatótársamnak – , ezért számomra talány, hogy mi buzdít téged cikked megírására. Főként, mi buzdít arra, hogy cikkedhez az én megszólításaimból végy negatív példát, és így általánosíts a többiekre nézve.

Utolsó két mondatod végképp magyarázatra szorul. Azt állítod, hogy a „tanár” megszólítás *értelme* nálunk, egyetemistáknál eltér a középiskolában megszokottól.

Felhívom figyelmed, hogy ez a te saját állításod, valamivel alá is kell támasztanod. A „tanár” szó-
nak ugyanis a magyar nyelvben csak egy jelentése van.

Az, hogy a hadseregben használt rangokhoz méred az egyetemi címeidet, szerintem az orvosi hivatás megmérgezését jelenti, mert míg amott sokszor fejtellenül teljesíted felettesed – időnként

gyilkolásra buzdító – parancsát, addig hivatásodban remélhetőleg majd előbb gondolkodni fogsz, és gyógyítani, nem életeket elvenni. Másrészt – ha máshonnan nem is – , akkor a filmekből leginkább tudhatod: A hadseregben a rangjelzés viselete kötelező, míg itt az egyetemen nem mindenhol.

Végül, de nem utolsó sorban, megkérlek arra, hogy a tisztelet megadásának *szándékát* tartsd legelőször szem előtt, utólagosan annak *módját*, ahogy egy baráti levélben sem a betűtípust vagy a szépirást, hanem a mondatok mögötti tartalmat fürkészed.

A többi, kedves Andor – akár hiszed, akár nem – mindenki-
ben önként-önkéntelenül, *de kialakul*.

Re.: Szerkesztői levél

KEDVES ÁRPÁDI

Köszönöm kiigazításodat. A *Tudni illik, hogy mi illik* című írásom második felét elsősorban az alsóbb évfolyamok hallgatóinak, de azoknak is címeztem, akik nincsenek tisztában az egyetemen használatos titulosokkal, és a hozzájuk tartozó megszólításokkal. Úgy gondoltam, hogy ez hasznos lehet. Tehát pusztán ez inspirált cikkem megírására. Abban igazad van, hogy ezek a megszólítások sehol nincsenek deklarálva, viszont ez már nagyon régen bevett gyakorlat, és nagyon sokan e szerint az „etikett” szerint viselkednek. Ez amolyan íratlan szabály.

Abban is egyet kell értek Veled, hogy valóban jelentek már meg egyetemi lapunkban olyan írások, melyben egy professzor neve után a *tanár* szó szerepelt. Viszont ez helytelen. Mivel – ahogyan azt az általad kifogásolt cikkben is írtam – a „tanár” megszólítás, az *egyetemi docens* címmel rendelkező orvosnak jár ki. Az *egyetemi tanár* títullal rendelkező oktatót pedig „professzor”-nak illik szólítani.

A negatív példát nem elsősorban a Te cikkedből vettem, mivel már régóta terveztem, hogy egy ilyen írást megjelentetek, még mielőtt az általad készített interjú megjelent volna. Úgy emlékszem, hogy erről már személyesen is beszélünk, és nem tudtuk egymást meggyőzni. Ezért sem lehetett írásom célja az, hogy Téged kiigazítsalak. Hidd el, jól ismerem, mind az illetant, mind a hierarchia-rendszert. Fogadd el, kérek, hogy ezek régóta meglévő dolgok, és nem írnék valamiről

tájékoztató, tényközlő hangvétellel, ha igazamról nem lennék teljesen meggyőződve. Közneveltség tárgyává senki sem szeret válni, így én sem. És nem hinném, hogy a *Confabula* olvasóit ezen „nyilvános levélpárbaj” különösebben szórakoztatná, különösen ha ez két olyan ember közt zajlik, akik mindketten a szerkesztőség aktív tagjai, így nap mint nap lehetőség nyílik a beszélgetésre. Ismételten hangsúlyozom, hogy nem Neked szólt írásom.

Valóban nincs mindenkin névtábla, viszont minden hallgató rendelkezésére áll a *Tanrend* című, évente megjelenő kiadvány, melyben az intézetek és klinikák dolgozói fel vannak sorolva egyetemi fokozatuk szerint. Ha riportot készítek valakivel (lásd Rektor vs. Főmérnök), akkor már feltételezhetően tudom, hogy egy docenssel, avagy professzorral fogok beszélgetni, ezért a névtáblával való érvelés nem áll stabil lábakon. Tehát az, hogy kinek mi az egyetemi fokozata mindenki számára könnyen hozzáférhető.

A tegeződéssel kapcsolatban csak annyit szeretnék megemlíteni, hogy ez bőven belefér a hierarchia-rend-

szerbe. Ugyanis, ha esetleg tegező viszonyban állunk egy professzorral, akkor nagy neveltlenség úgy köszönni, hogy pl. „Szia Ferkó!”. A tiszteletteljes megszólítás: „Szervusz Professzor Úr!”. Tehát a tegező nexus ellenére megadom azzal tiszteletet, hogy nem úgy szólítom meg, mint mondjuk a kocsmában a haverokat.

Valóban egy professzorban nem a címét, hanem az embert kell tisztelni elsősorban. Viszont két ember kommunikációja általában a megszólítással veszi kezdetét, így a tisztelet megadása szempontjából ez alapvető. A két mondatnak, mely között paradoxont

véltél felfedezni, egészen más a mondanivalója, tehát ez nem ellentmondás, legfeljebb látszólag. Lingvisztikai felvetésedre pedig – a *státusz* szó helyesírására vonatkozóan – hadd ne reagáljak.

Itt tehát arról van szó, hogy a „tanár” szó jelentése ebben az esetben nem pusztán oktatást végző személy, hanem egy egyetemi, tudományos fokozattal rendelkező (*egyetemi docens*) szakember megszólítása is egyben, mely a professzori címnél egy fokkal alacsonyabb. Az, hogy mindenkit tanárnak szólítunk, egy közép- vagy általános iskolában valóban helyénvaló, de egy orvosi egyetemen már kicsit más a helyzet. Azzal, hogy valakit „tanár”-nak szólítasz, különösebb jelét nem adod a

tiszteletnek, ez egyszerűen megjár, a köztetek lévő viszony miatt. Mint ahogy az is megjár, hogy címének megfelelő módon szólítsd meg. Ha pl. az intézetvezető professzort „tanár”-nak szólítod, ezzel mintegy „lefokozod”, és kifejezésre juttatod, hogy nem vagy tisztában fokozatával, nem ismered őt el annak, aki.

Ha megfigyeled, a betegek is általában pontosan tudják, hogy orvosukat hogy illik megszólítani, pedig tőlük ez igazán nem lenne elvárható, hiszen nem dolgoznak ebben a rendszerben, viszont egy orvostanhallgatótól, egy majdani kollégától már sokkal inkább.

-Solymos Andor-

Havinnovella

IDŐ ÚR

Mártának

Mikor felnyitotta a szemét, fáj a háta, így már az ébredés is oly csikorgóssá vált, akár a kamraajtók, öreg, odvas falú házak mélyén. Töprengés álmok és valóság között: kavics merülése örvénylakta tavak mélyére; még valahol a napfény és éjszótét között, súlytalan lebegésben. Végül felült és nagy sóhaj kíséretében tudomásul vette, hogy a tompa fájdalom egész nap osztályrésze lesz. Mit tegyek, végül megöregedtem – mormogta maga elé egykedvűen. Megmosdott, ruhát öltött és percek múltán már tejeskávéját kavargatta. Tudta, hogy hamarosan buszra kell szállnia, hogy időben megérkezzen a nagyvárosba, a megbeszéltek szerint; pedig egy

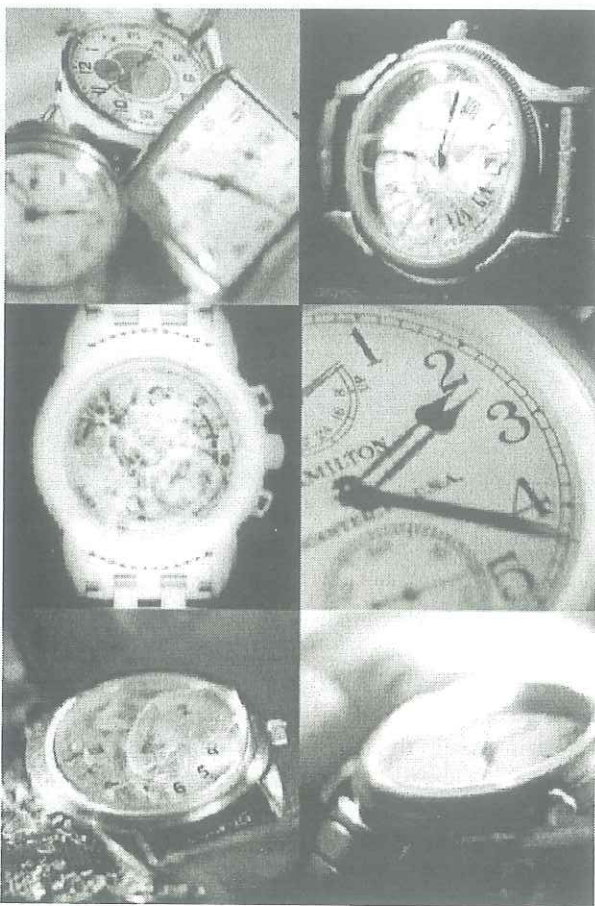
porcikája sem kívánta az utazást.

Végül kisétált a pályaudvarra, jegyet váltott és utazott. Leszállás után a közeli pékségben friss, ropogós

sajtos kiflit vásárolt, melyet sohasem mulasztott volna el. Néhány perccel időzött az üzletben, mert gyermekkorra feledhetetlen hajnalait idézte a mindent belengő friss kenyérillat. Ilyenkor kicsit irigyelte a pékeket a kenyérszagú éjszakákért, amikor parázsra hull a szárnyaszegett álmok.

Órájára pillantott: ötpercnyi út állt előtte, ötpercnyi ideje volt még a találkozóig. Léptei pontosan kimértek, egyenletesek, mint karórájában a fogaskereknek járása. Fogyott az út és vele arányosan az idő. Teste mélyén szíve lüktetett: másodpercenként egy egész huszonnyolcszázadnyit.

Negyvenöt éve saját tempójában járt. Tudta, mikor kell elindulnia és megérkeznie. Így pontosan érkezett és

pontosan indult. Zsebében mindig lapult egy tartalék óra, mert azóta, hogy utoljára nem érkezett időben, megtanulta a leckét. Akkor veszett el minden: az a kapocs, az a lélek, az az együtt tölthető élet, az ébren álmódás. És vált kilencpercnyi késés miatt minden, az élete, csupán egy letöltésre váró másodperc-rabsággá; életfogytiglanig. Pedig önhibája csupán annyi volt, hogy tökéletesen bízott karórája pontosságában, az, pedig éppen akkor kezdett el késni a belé szorult porszemek miatt. De az elhurcolók pontosan érkeztek, nem hagyva rést a késve érkező szöktető számára. Szemében csupán a távolodó autó remegett, hogy könnyével együtt kigördüljön és kimossa a kerekek felverte port, melyek kísértetiesen hasonlítottak az órájába szorultakra.

A találkozó az üzletkötés hamar lezajlott: Kézbe vette a felkínált órát, megszemlélte, meghallgatta a másik biztosítékot jelentő szavait, fizetett, a magáéhoz igazította a megvásárolt karórát és elbúcsúzott.

Nyugodtan sétált a buszállomás felé, csupán ötpercenként állt meg egy pillanatra, amíg összevetette a két tökéletesen együtt járó óra másodpercmutatóit. A

buszon a mellette álló lányhoz beszélt, akit Mártának hívtak, s akinek némán, ötpercenként megmutatta a karóráját.

Mikor hazaért az ajtóresben cédulát talált a következő felirattal: „Idő Úr! Ha megérkezett, fáradjon át, mert a postás nálam hagyta a levelét.” – a szomszédja gondoskodott róla ilyenformán.

Csendben besétált a lakás hűvösébe, kevés holmiját lerakta a karosszékbe és az új karóráját bevitte a kisszobába. Elővett egy szép kötésű könyvet, feljegyezte az óra adatait, az eladó nevét, címét, az árat és odatette a polcon ketyegő többi óra közé. A hetvenkilences sorszámot kapta. Elmosolyodott, mert gondolataiban felfénylett fogadott unokája, aki hetvenkilencben született. Neki fogom hagyni örökül – szölt alig hallhatóan. A szobából kifelé jövet eszébe jutott, hogy következő nap kell az órákat felhúznia, egytől-egyig. Sosem bízott az elektronikus csodákban.

–vj–

KUDRARCBA FULLADT REKLÁMKAMPÁNYOK...

McDonald's:

A McDonald's konszern nemrég csődöt mondott Japánban az egyik reklám-kampányával. Ennek oka a konszern kabala-figurája volt, a Ronnie-McDonald's bohóc, aki általában fehérre sminkelt arccal lép fel. Japánban azonban a fehérre sminkelt arc a halál szinonimája.

Coca-Cola:

Coca-Cola pofára esett Spanyolországban a 2 literes üveg bevezetésével. Senki nem gondolt arra, hogy a spanyol háztartásokban csak kisebb hűtők vannak, amiben a 2 literes flakonok nem férnek el...

Electrolux:

Egy svéd nyelvről angolra fordított hirdetés koreai újságban megjelent szövege így szólt: "Semmi nem nagyobb szívás mint egy Elektrolux-porszívó". (Nothing sucks more...)

Amerikai mosógépyártó:

A 80-as évek közepén egy amerikai mosógépyártó képes hirdetést jelentetett meg. A képen baloldalt egy halom szennyes ruha látható, középen a reklámozott termék, jobboldalt pedig a szépen tisztára mosott, kivasalt, egymásra rakott ruhanemű. Amire azonban senki sem gondolt: az arabok jobbról balra olvasnak. A termékértékesítés teljesen befuccsolt.

Chevrolet:

A "Nova" nevű Chevrolet-modell spanyolul úgy hangzik, mint "no va", azaz "nem jár, nem működik"...

American Motor Corporation:

Az amerikai autógyártó a "Matador" nevű modell

spanyol piacon való bevezetése előtt megfeledkezett a név ellenőrzítéséről. A Matador spanyolul annyi mint "gyilkos"...

Ford:

Hasonló hibát követett el a Ford a "Fiera" tehergépkocsi spanyol exportjánál. Ez a név spanyolul annyit jelent mint "csúnya öregasszony". Eleinte Ford nem tudta eladni "Pinto" nevű modelljét a brazil piacon. A gépkocsi bevezetésénél senki nem ellenőrizte a nevet, ami Braziliában "kis p*cs"-öt jelent...

Japán autógyártó:

Ezen cég számára is hibának mutatkozott, hogy az "MR 2" sportkocsi elnevezését a francia piac számára nem változtatta meg. Ez ugyanis - gyorsan kimondva - úgy hangzik, mint "merde", azaz magyarul "sz@r".

Mitsubishi:

Nagyon kevés spanyol vásárló jutott arra az elhatározásra, hogy Mitsubishi "Pajero"-t vegyen. Persze ki szeret olyan autót vezetni, amit "rejszoló"-nak hívnak.

Colgate:

Colgate Franciaországban egy "Cue" nevű fogkrémet akart bevezetni. Amit nem tudtak, "Cue" egy francia pornómagazin neve is.

Pepsi:

A "Come alive with the Pepsi Generation" reklámszöveg fordítására a Pepsi nem fordított elég figyelmet, ezért a tajvani helyi nyelven az úgy hangzott, mint "Pepsi will bring your ancestors back from the dead", azaz "Pepsi feltámasztja az Ön halott őseit"

Drágább lesz a kollégium,

AZ A BAJ!

Ha ez szerinted is baj, akkor tarts velünk!

Tüntetés

a kollégiumi díjak emelése ellen.

Követeléseink:

1. Ne emelkedjen a kollégiumi alapdíj, kezdődjön el a meglévő kollégiumok fejlesztése
2. Értékálló hallgatói támogatások
3. Jól átgondolt és helyesen időzített reformok a felsőoktatásban
4. A felsőoktatási intézmények egyszeri gazdasági konszolidációja a kormányzat részéről

HÖOK

Hallgatói Önkormányzati Országos Konferenciája

jún. 3. 13-18 h

Oktatási Minisztérium
(Szalay utca)

Parlament
(Kossuth tér)

Vonatok indulnak: Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged, Veszprém.
További információkért fordulj a hallgatói önkormányzatodhoz.